

Agenda – Partiledardebatt

SVT · 3 maj 2026 · 1:58:31

[0:07] Anders Holmberg

Hej och välkomna till Agendas stora partiledardebatt.

[0:11] Camilla Kvartoft

Ja, vi kommer att ta upp några av de viktigaste politiska frågorna just nu.

[0:15] Anders Holmberg

Det här är våra ämnen ikväll.

[0:18] Camilla Kvartoft

Världen kan stå inför värsta energikrisen hittills. Vad vill partierna göra för att skydda Sverige och hushållen?

[0:27] Anders Holmberg

Långa vårdköer och stora skillnader mellan regionerna. Hur ska sjukvården bli bättre?

[0:33] Camilla Kvartoft

Låg tillväxt och hög arbetslöshet. Vad krävs för att bryta lågkonjunkturen?

[0:40] Anders Holmberg

Hur stram ska migrationspolitiken vara? Hur blir det med tonårsutvisningarna och de permanenta uppehållstillstånden?

[0:49] Camilla Kvartoft

Och här har vi kvällens debattörer. Från regeringen, statsminister och moderatledaren Ulf Kristersson, Kristdemokraternas Ebba Busch, Liberalernas Simona Mohamsson och Sverigedemokraternas Jimmie Åkesson som samarbetar med regeringen.

[1:08] Anders Holmberg

Och så oppositionen, Socialdemokraternas Magdalena Andersson, Vänsterpartiets Nooshi Dadgostar, Elisabeth Thand Ringqvist från Centerpartiet och Miljöpartiets Amanda Lind. Mycket välkomna allihop.

[1:29] Camilla Kvartoft

Och precis som i höstas så kommenteras också den här debatten i realtid för er som gillar det. På SVT Play sitter Messiah Hallberg tillsammans med politikreportern Christoffer Törnholm och ger

[1:44] **Anders Holmberg**

Och innan vi drar i gång debatten ikväll så tänkte vi faktiskt att vi skulle börja med att prata lite grann om formerna för den. Eller hur?

[1:51] **Camilla Kvartoft**

Ja, för i debatten i höstas så blev det ju lite stökigt, lite mycket prat i mun på varann.

[1:55] **Anders Holmberg**

Det var många som upplevde att det var, det blev en hel del rabalder efteråt i alla fall.

[1:59] **Camilla Kvartoft**

Ja, eh, Ulf Kristersson, hur vill du att det ska funka ikväll?

[2:05] **Ulf Kristersson** (M)

Nej men ungefär som jag sa då, att jag tycker vi ska visa respekt för varandra och respekt för tittarna. Och man kan tala en i taget. Man kan låta bli att avbryta varandra och man kan låta bli att inte prata i mun på varandra. Det är ungefär som vi brukar lära, lära barn ibland. Så att om vi alla respekterar det så tror jag det blir en jättefin debatt.

[2:23] **Anders Holmberg**

Vad säger Nooshi Dadgostar? Håller du med Ulf Kristersson?

[2:27] **Nooshi Dadgostar** (V)

Mm, det är viktigt att alla hör nu vad vi har att säga, hur vi vill förändra Sverige framåt. Jag tror många är intresserade av det. Trettonde september är det ett viktigt val. Och där kommer det vara viktigt för vår sida att presentera de förslag vi vill ha sagt. Och då vill vi att många ska höra det. Mm, ja vad tänker du Ebba Busch om formerna för debatten?

[2:47] **Ebba Busch** (KD)

Men jag ser fram emot den här debatten och jag tror att givet den tydliga feedback vi fick ifrån svenska folket förra gången, så är det ganska självreglerande.

[2:55] **Anders Holmberg**

Okej, det låter som att alla är hyfsat, vi har inte frågat alla, men det låter som att vi har en viss enighet här i rummet.

[3:00] **Camilla Kvartoft**

Ja, och vi ska väl göra vad vi kan för att alla ska känna att de kommer till tals.

[3:04] **Anders Holmberg**

Det ska vi verkligen göra.

[3:05] **Ebba Busch** (KD)

Har SVT hjälpt oss med en blocköverskridande överenskommelse?

[3:08] **Anders Holmberg**

Vi får se när debatten är över. Nu drar vi i gång. Vi börjar med energi.

[3:13] **Camilla Kvartoft**

Kriget mellan USA, Israel och Iran kastar in världen i en energikris. Tjugo procent av all olja och gas transporteras genom Hormuzsundet som nu är blockerat. Internationella energiorganet varnar för att energikrisen kan bli den värsta som världen hittills upplevt med höga el- och bränslepriser. Vad vill partierna göra för att Sverige ska bli mindre beroende av olja? Behöver elektrifieringen snabbas på? Fyrtio procent av alla nya bilar som säljs i Sverige i dag är elbilar. Betydligt färre än i Norge och Danmark.

[3:54] **Anders Holmberg**

Ulf Kristersson, en mycket allvarlig energikris verkar vara på gång. Hur allvarlig är situationen för Sverige?

[4:01] **Ulf Kristersson** (M)

Ja, den är ju allvarlig. Det här är ju den största energikrisen sedan sjuttioalets oljekris som en del svenskar minns. Och den gången fattade vi beslutet att inte bara ha vattenkraft, utan också ha ett helt kärnkraftsprogram som gjorde Sverige till ett av världens minst oljeberoende länder för vår elektricitet. Det var ett fantastiskt modigt beslut. Och nu är vi lite grann tillbaka igen. Dels för att det är kris igen. Europa är mindre drabbat än Asien. Sverige tillhör de minst drabbade i Europa. Men det är väl en ödets ironi att europeiska gaspriser som de gör el av slår igenom i södra Sverige för att vi har lagt ner kärnkraft i södra Sverige. Så det här är både ett kortsiktigt problem, stötta hushåll som får högre räkningar när det är kris, men också ett långsiktigt. Att Sverige borde bestämma sig för att bli helt fossilt oberoende.

[4:56] **Anders Holmberg**

Magdalena Andersson, vad säger du om, om läget? Vilket är din, vilken är din bedömning? Hur illa kan det här bli?

[5:03] **Magdalena Andersson** (S)

Ja, men det kan bli hur illa som helst. Det kan ju bli värre än den energikris som vi hade på sjuttioalet. Det kan bli den värsta energikrisen som världen någonsin har upplevt. Men oavsett hur det utvecklar sig under de kommande månaderna eller veckorna nu så kommer det här slå rakt in i svenska hushålls plånböcker. Svenska familjer som redan har haft väldigt, väldigt tuffa år bakom sig, som nu möts av högre bensinpriser, högre delpris, elpriser, högre dieselpriiser, risk för högre matpriser, höjda bolåneräntor. Och i det här läget så är det otroligt viktigt att vi har en regering som också förmår att agera och göra det fort. Vi behöver ha en skyddsplan för Sverige och för svenska folket, en skyddsplan för svenska familjer och deras ekonomi, en skyddsplan för svenska jobb och en skyddsplan för svenska företag. Och det här är inte läge för tjafs och spel, utan det här handlar

[6:09] Camilla Kvartoft

Ja, och frågan är då vad som behöver göras för att hjälpa hushållen i den här energikrisen. Eh, ni ska få använda era voteringsknappar här nu. För Tidöpartierna sänker ju bränsleskatten till EU:s miniminivå från och med den första maj till den trettionde september. Det handlar om cirka en krona på bensinen och fyrtio öre för dieseln. Och frågan till er är: Är det här ett bra beslut? Ja, då har alla röstat.

[6:43] Anders Holmberg

Amanda Lind, Miljöpartiet. Det här är inget bra beslut. Varför inte det?

[6:46] Amanda Lind (MP)

Nej, men det är det inte. Det som händer nu med kriget i Mellanöstern, det är ju, liksom vi fick en försmak av det här när Ryssland invaderade Ukraina. Vi såg hur bränslepriserna stack i väg. Och det som har hänt nu är ju att regeringen har ägnat fyra år åt att egentligen bedriva en antielektrifieringspolitik. Försäljningen av elbilar har avstannat. Vi har inte fått i gång den utbyggnaden av det förnybara, den förnybara energin som hade gett oss det som behövs i närtid. Istället har man fördjupat svenskarnas fossilberoende, alltså fossila. Det är det vi importerar mest, mest av nu. Det är det som har ökat mest i Sverige under de här fyra åren. Och det är naturligtvis ett stort misslyckande för den här regeringen, både för klimatpolitiken, för det är ju det också. Men också för säkerhetspolitiken.

[7:30] Anders Holmberg

Får jag bara fråga dig, vad är fel med det här beslutet?

[7:32] Amanda Lind (MP)

Ja, för det som händer nu, det är ju att man väljer att stötta hushållen igenom en bred subvention av det fossila. Det finns ju mycket smartare sätt, mer träffsäkra sätt att stötta hushållen som är beroende av bilen. Genom ett riktat transportstöd för landsbygden till exempel, eller halvera kostnaden på kollektivtrafik och storsatsa på elbilar. Nu lägger man 1,6 miljarder på att sänka skatten på det fossila. Hundra miljoner för att satsa extra på elbilar.

[7:58] Camilla Kvartoft

Ska vi höra Ebba Busch hur säger hon det? Varför ska staten gå in och sänka då äh bränsleskatten för alla och inte rikta det istället till, till dem som verkligen behöver, som har små marginaler och är beroende av bilen?

[8:11] Ebba Busch (KD)

Därför att vår uppgift som vi ser det, det är att stå vid det svenska hushållets sida i oroliga tider. Och jag tycker Amanda Lind svar här visar hur otroligt farligt det vore för svenska folket om man äh lägger en röst på något utav de rödgröna partierna. Därför att det spelar ingen roll vad Magdalena Andersson säger, man kommer ändå få Miljöpartiets politik. Mot den här rödgröna röran

[9:20] Camilla Kvartoft

Om vi håller oss kvar där vid bränsleskatten då. Nooshi Dadgostar, Vänsterpartiet, du röstade också eller sa också här att det är inte bra att sänka skatten nu i det här läget.

[9:29] Nooshi Dadgostar (V)

Det blir alldeles för lite till liksom en bred grupp. Vi vet knappt om det går till bilägarna själva eller bara går in i branschen. Vi ville se till att använda pengarna på ett bättre sätt. Därför ger vi ett kontantstöd till bilägare på femhundra kronor i månaden och särskilt mycket då till dem som inte har tillgänglighet till kollektivtrafik. Sen vill vi införa ett Sverigekort på kollektivtrafiken, det vill säga ett maxtak på fyrahundrafemtio kronor per månad för att köpa ett månadskort i Sverige som man också kan använda då i hela Sverige. Sen vill vi rulla ut. Jag fattar ju att det är alldeles för dyrt med elbilar. Det är svindyrt. Så vi gör allt vad vi kan. Vi fyrdubblar regeringens satsning på att köpa elbilar så att det ska bli liksom riktigt billigt att åtminstone leasa en bil äh och betala det per månad. Men generellt är det ju såhär, vi har ju stött på nu mycket kriser, mycket yttre störningar. Och problemet med en högerregering är alltid att de alltid kommer att stå på de rikas sida. Så det märker vi också genom den här krisen, det kommer vi att märka. Så när Jimmie Åkesson säger: "Gå och handla billigare någon annanstans då när, när elpriser och matpriser går upp." Och när Ulf Kristersson säger: "Bit ihop allihopa", så menar de ju aldrig sig själva för de har ju sänkt skatten för sig själva och andra höginkomsttagare med sextusen kronor i månaden. Men det är alla andra som får bära det här. Det är problemet. Jag tror inte på en sådan hantering, utan här måste man stå på svenska folkets sida och stötta vanliga människor.

[11:08] Anders Holmberg

Elisabeth Thand Ringqvist, du röstade ju grönt. Du, du tyckte att det här var ett bra beslut att sänka bränsleskatten.

[11:14] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Ja, Centerpartiet var med och drev den här politiken om att vi skulle sänka skatten. Därför att det här är ju en, alltså drivmedelspriserna för bensin och diesel, det drabbar ju både så familjer men också företag och stora företag. Transportkostnaderna är ju också någonting som också driver upp inflationen när det gäller det vi ska gå och handla i affären. Så det har en stor effekt för, för stora grupper. Och det är inte för de rika. Det är ju faktiskt så att det är, om man har bott på landsbygden i Sverige så vet man att det finns inga alternativ till kollektivtrafik ofta. Ibland kan det finnas när

[12:10] **Camilla Kvartoft**

Ska vi fråga Simona Mohamsson? Sverige hade varit mer motståndskraftig om ni hade satsat mer på att få i gång försäljningen av elbilar i Sverige?

[12:19] **Simona Mohamsson** (L)

Ja, det vi gör nu är ju att se till att ha en elbilspremie som faktiskt riktar in sig till de människor som kanske inte hade haft råd att köpa en elbil. Det tycker jag är helt rätt och rättvist. Det som hade gjort Sverige mer motståndskraftigt är om vi inte hade haft en rödgrön regering som hade stängt ner kärnkraft. Det är ju det vi har kommit överens om på vår sida av politiken att försöka laga det som förstördes av de rödgröna när man stängde ner kärnkraft, vilket gjorde Sverige mycket svagare mot just sådana här kriser. Och det får mig att ställa en fråga för att det är väldigt dyr politik, både för plånboken och klimatet att stänga ner kärnkraft. Hur många krig i omvärlden krävs det för att Miljöpartiet ska ta bort de där skygglapparna man har mot att konstant motarbeta kärnkraft i Sverige?

[13:06] **Amanda Lind** (MP)

Får jag svara på det?

[13:07] **Anders Holmberg**

Varsågod.

[13:08] **Amanda Lind** (MP)

Det är så symptomatiskt för Tidöpartierna. Nu har vi en kris som ni har ägnat fyra år att fördjupa med er antielektrifieringspolitik och bensinpopulism. Och då slänger man fram kärnkraften som att det ska vara svaret. Det är inte kärnkraften som har gjort att försäljningen av elbilar i Sverige har avstannat. Det är ju att ni tog bort stödet. Huvuddelen av den här mandatperioden har vi inte haft något stöd till elbilar. Jag kan ställa tillbaka frågan till Simona Mohamsson. Havsvinden, vindkraften på land, varför gör ni inte mer där? Vi har i princip avstannad utbyggnad av det. Det skulle skapa större motståndskraft.

[13:41] **Anders Holmberg**

Vi återkommer till, ja vi återkommer till kärnkraften. Jimmie Åkesson, nu, nu diskuteras elbilar här en del. Är en satsning på mer elbilar ett sätt att göra oss mindre beroende av olja och av de stater som, som vi inte gillar?

[13:56] **Jimmie Åkesson** (SD)

Alltså det är väldigt olika perspektiv här. Eh, vi har några som tycker att i den här krisen är viktigast att rädda världen. Och sen har vi andra partier som tycker kanske att det är viktigare att rädda vår

[15:03] Camilla Kvartoft

Jimmie Åkesson, du är inne då på att ni skulle vilja få undantag från EU:s regler och sänka bränsleskatten ännu mer än vad minimikraven är i dag. Vad säger Magdalena Andersson om det? Du tryckte ja här att det är bra att sänka bränsleskatterna. Vill du gå ännu längre?

[15:17] Magdalena Andersson (S)

Ja, det är framför allt för att inte få in inflationen i svensk ekonomi. Sen tror jag EU kommer aldrig acceptera det. Så det är liksom att sitta och drömma om det tror jag inte är så verkningsfullt. Och Jimmie Åkesson säger att han vill skydda sin, den här delen av världen. Framför allt så har man ju skyddat de rikaste igenom de här tuffa åren som vi haft där man sänkt skatter för sig själv med sextusen kronor varje månad. Sanningen är ju att Sverige står ju sämre rustade för att möta den här krisen än vad vi hade behövt vara. Vi har haft låg tillväxt senaste åren, nästan hundratusen fler har blivit arbetslösa. Vi har haft rekord i antalet konkurser. Elektrifieringen av fordonsflottan har ju totalt avstannat. Det byggs ingen ny billig el för det avstannade. Den här regeringen försämrade villkoren för den havsbaserade vinden. Det är ju det som är facit efter fyra år med de här partierna vid makten. Och nu vill de ha fyra år till. Hur kom, vilken, var kommer vi vara då någonstans? Men nu handlar det om att lösa den här akuta krisen. Och då har ju vi också, vi drev ju att man skulle sänka bränsleskatten. Tycker också att man måste frikoppla gaspriserna från elpriserna. Vi vill ha ett bättre stöd för korttidsarbete för att skydda svenska jobb och skydda svenska företag. Vi vill höja barnbidraget med tvåhundra kronor. Det är väldigt tufft nu för vanliga barnfamiljer. Så vi har ju en lång rad konkreta förslag som vår borgerliga regering lyssnade på.

[16:33] Anders Holmberg

Får jag bara fråga om, vad var svaret på den här frågan? Vill du, tycker du också att man ska försöka göra, skapa möjligheter att sänka bränsleskatten ännu mer?

[16:42] Magdalena Andersson (S)

Nej, men det kan regeringen be om. Jag tror bara inte att det kommer hända eftersom man ju EU pratar om ransonering. Så jag tror inte att det, men där vore det bra om svenska regeringen som ju också varnar för det. Om regeringen kunde berätta för svenska folket och svenska företag hur det kommer att ske så att man kan förbereda sig.

[16:58] Anders Holmberg

Ebba Busch.

[16:58] Ebba Busch (KD)

Så bra då för Sverige att vi gjorde upp med den här naiva "vi såg det inte komma" politiken som Magdalena Andersson lämnade efter sig. Under Ulf Kristerssons ledarskap så har vi ett knäckt inflationen. Tio procent låg den på när ni lämnade över makten. Nu är den under två procent. Varför är detta så viktigt Nooshi Dadgostar? Jo, därför att detta har bidragit till mer pengar till välfärden. Bolåneräntorna har kunnat pressats ner. Reallöneökningarna är nu tydliga för alla. Den disponibla inkomsten ökar för alla och det går mest till dem som har de lägsta inkomsterna. Men framför allt har vi sett till att Sverige står starkare nu i det här läget. Och lite fakta ovanpå då Amanda Linds alla känslor här. Vi har alltså ökat den installerade elkapaciteten i Sverige. Alltså hur mycket el som kan produceras med sjutusen megawatt. Det är siffror, men det är jättemycket el. Och framför allt har vi gjort det ni inte mäktade med, att öka energibalans, effektbalansen. Det vill säga att man har på ren svenska mer tillgänglig el, 24/7, trehundrasextiofem dagar om året, inte bara när det blåser eller det är vackert väder. Det vill säga, Sverige står mycket stadigare nu än när ni hade makten. Och låt oss inte dra på någon slags ny, liksom, säck och aska på svenska folket här. Vi ligger alltså i absoluta Eurotoppen vad gäller nybilsförsäljning av laddbara bilar. Vi ligger på runt sextio procent. Vi ska inte lägga nu ungefär hälften av försvarsbudgeten på elbilar som, som Norge gör i de här oroliga säkerhetstiderna. Vi måste se energi som en säkerhetsfråga. Stäng inte ner kärnkraften i det här läget.

[18:31] Camilla Kvartoft

Om vi bara slutför det här med just med elbilar, för där är det ju så, det ökar ju nu den här i vår försäljningen av elbilar i Sverige också.

[18:40] Amanda Lind (MP)

Absolut, och det är ju för att regeringen äntligen efter alltså åttiofem procent av mandatperioden har man inte haft en elbilspremie alls. Nu har man lagt fram en, det är väldigt bra. Den är otillräcklig. Vi behöver ju satsa på den. Istället för att lägga 1,6 miljarder på att sänka priset på det fossila. Femtiosju miljarder den här mandatperioden har ni ägnat åt att låsa fast oss ännu mer i fossilberoendet. Jo, men allvarligt talat, vi hade varit i ett mycket bättre läge om vi hade satsat de pengarna på förnybar energi, på ladd-- elbilar, på utbyggnad av förnybara hållbara bränslen här i Sverige. Ja men ni, ni är ju svaret skyldiga. Vi är i ett sämre läge nu. Jag tror inte svenska folket upplever att det är så tryggt nu inför de här, den kommande elkrisen.

[19:19] Ebba Busch (KD)

Jo, därför att vi har ökat- Vi har allt att vinna på att göra det här. Vi har radikal ökning av antalet laddpunkter i Sverige. Anledningen till att fler svenskar kan köpa en elbil nu, det är ju för att vi har tagit Sverige ifrån Magdalena Anderssons bottenliga i, vad gäller tillväxt i EU till att vi nu är i toppen istället.

[19:34] Anders Holmberg

Plötsligt har en vanlig arbetande familj- Vi ska ägna oss åt ekonomin under nästa timme. Ett ögonblick bara. Vet ni vad? Vet ni vad? Nu börjar det bli lite sådär igen. Nu drar vi ett streck i just diskussionen om elbilar och går vidare. Ja, för vi ska prata om det som har varit en av den här mandatperiodens största frågor, nämligen kärnkraften. Tidöpartierna har den här mandatperioden satsat på kärnkraften och fått igenom en lång rad beslut för att göra det möjligt att bygga två nya fullstora kärnkraftsreaktorer. Staten ska ta en del av risken genom att garantera lån på flera hundra miljarder kronor och subventionera ett fast elpris i fyrtio år. Vattenfall har ansökt om att bygga motsvarande en fullstor reaktor vid Ringhals. Investeringsbeslutet fattas runt 2030. Men utbyggnaden av vindkraften går trögt. Förra året fick nittiotre procent av alla landbaserade vindkraftsprojekt nej från kommunerna. Fyra stora havsbaserade vindkraftsparker har fått tillstånd, tre av dem under den senaste mandatperioden. Men inga av projekten har börjat byggas eftersom det inte är lönsamt.

[20:43] Camilla Kvartoft

Ja, och då tänker vi att ni ska få använda era voteringsknappar igen. Och frågan är: Bör regeringens planer på ny kärnkraft fullföljas? Ja, det var ju spännande. Hela Tidöpartierna säger ja till detta. Var ju inte så oväntat. Och så ja från Socialdemokraterna, nej härifrån Centerpartiet, Miljöpartiet. Vi, vi återkommer till den här sidan. Bara först att få fråga dig Ulf Kristersson. Nya kärnkraftverk har ju inte börjat byggas den här mandatperioden. Vad är det som krävs då för att man verkligen ska komma i gång med det nästa mandatperiod om ni får förtroendet?

[21:27] Ulf Kristersson (M)

Ja, kommit i gång har vi ju. Ni gav en ganska rättvis beskrivning tycker jag. Vi har alltså förberett på alla sätt. Sen är det ju en massa lagstiftning som måste vara på plats innan man får börja bygga dem.

[21:36] Camilla Kvartoft

Spadtaget är inte taget.

[21:38] Ulf Kristersson (M)

Nej, men alltså det är många spadtag på vägen. Vi har haft en extremt hög takt, så hög så att det är en populär uppfattning nu att beskylla regeringen för alltför hög takt noterar jag. Som om vi hade all tid i världen. Så vi har fattat nästan alla de besluten. Näringslivet är med på vagnen. Vi har en mycket bred enighet, vilket glädjer mig också. Det är åtminstone fem av åtta partier som står bakom detta. Så att äntligen har vi kommit ur den här förklamningen som vi hade efter den här berömda omröstningen.

[22:03] Camilla Kvartoft

Vad kan, kan du säga lite kort då, vad är det som återstår?

[22:06] Ulf Kristersson (M)

Nej men det är klart att det är en hel del beslut som återstår i att ge tillstånd för exakta. Alltså det

[22:50] **Anders Holmberg**

Magdalena Andersson, du tryckte grönt. Du tycker att regeringens kärnkraftsplaner bör fullföljas?

[22:57] **Magdalena Andersson** (S)

Ja men såhär, det har ju varit en havererad energipolitik under den här mandatperioden. Det går ju inte att säga annat eftersom man har vägrat att sluta den här breda energipolitiska överenskommelsen som skulle ge en stabilitet och också skulle göra det billigare att bygga kärnkraften än vad som blir risken nu när man ju då är beroende av två vildar i riksdagen för att få igenom sin, sin politik. Det vi behöver, det är ju att här och nu se till att vi bygger ut både land- och havsbaserad vindkraft. Det görs i andra länder i en rasande takt. Men ska vi få mer billig el här och nu i Sverige, då är det ju det som vi behöver satsa på nu. Samtidigt som vi fortsätter att förbereda för ny kärnkraft. För det kommer vi också att göra.

[23:36] **Anders Holmberg**

Får jag bara fråga då, för frågan var varför tryckte du, varför tryckte du ja så att säga? Varför tycker du att man bör fullfölja den här planen?

[23:43] **Magdalena Andersson** (S)

Därför att vi behöver ny kärnkraft i Sverige, inte minst när våra nuvarande kärnkraftsreaktorer kommer att bli för gamla. Så behöver vi nya. Men nu behöver vi också en havs- och landbaserad utbyggnad av vinden. Nu blir ju elen onödigt dyr för svenska folket. Nu står vi ju sämre rustade för att man la liksom en våt filt över havsbaserad vindkraft.

[24:04] **Camilla Kvartoft**

När ni, när ni satt i förhandlingar så fick man ju en uppfattning om att, att det var ett krav ifrån Socialdemokraterna att man måste också ge statligt stöd till den havsbaserade vinden för att säga ja till statligt stöd till kärnkraft. Och det, det är din.

[24:17] **Magdalena Andersson** (S)

Ja, vi vill ha, vi vill att man ska ha stöd till både och. För att svenska folket ska få så billig el som möjligt. För att svenska företag ska få så billig el som möjligt. Det regeringen gör nu, det är att säga nej till den elen som är billigast. För att bara satsa på kärnkraft som kommer ta tid och dessutom bli dyrare.

[24:33] Camilla Kvartoft

Elisabeth Thand Ringqvist, du tryckte nej. Man ska inte fullfölja det här.

[24:38] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Nej, alltså vi tycker att man ska absolut kunna bygga ny kärnkraft, men det här kostar ju ungefär åttahundrafemtio miljarder kronor, nästan tusen miljarder kronor om man räknar ihop alla de olika subventioner, det nya företag som är startat. Och när jag hör att näringslivet är med på vagnen så stämmer ju inte det. För näringslivet skjuter ju över hela risken på staten. Och det gör man ju för att det är för mycket risk. Det är så pass riskfyllt att inte ha en bred energiöverenskommelse. Då går risken för projektet upp och då går kostnaden för projektet upp. Det enda sättet att få ner kostnaden för att kunna bygga ny kärnkraft och kunna göra en lösning som är både bra för havsbaserad vindkraft och för kärnkraft och se till att det finns teknikneutrala subventioner för all energi vi behöver. Det är den breda överenskommelsen. Och det kan låta politi-politiskt, men det är vad näringslivet behöver för annars blir kostnaden för hög. Därför så tycker jag att vi behöver förändra den här uppgörelsen.

[25:32] Anders Holmberg

Vi skickar den frågan till Simona Mohamsson, vad svarar du på det?

[25:35] Simona Mohamsson (L)

Ja men vi kan inte ha politik som handlar om att vi ska vänta på den som vill minst. Det har vi testat tidigare och det slutade med att man la ner kärnkraft. Det slutade med att man försatte svenska folket i en klimat- och energipolitik som man inte fick med sig svenska folket. Och det är det vi har försökt plocka upp här efteråt. Men nu har det gått en stund i den här debatten och det finns en fråga som jag ändå skulle vilja ha med i den här debatten. Det är att energifrågan också är en utbildningsfråga. Vi behöver ha folk som utvecklar solceller, som sköter våra kommande kärnkraft. Och då är det så också att det spelar roll vilken sida av politiken som man låter styra. Vi har gjort historiska satsningar på forskning och utveckling, på att fler ska kunna gå en yrkesutbildning som leder till jobben just i den gröna omställningen. Och det är också en jätteviktig del i det här långsiktiga och kortsiktiga. För att ha människor som verkligen är med och bidrar så behöver vi också en utbildningspolitik och fler ingenjörer.

[26:31] Camilla Kvartoft

Kort kommentar.

[26:32] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Men då måste man ju också finnas en marknad för till exempel solkraft. Och ni har ju höjt skatterna på solceller. Ni har sett till att de som installerar solceller hemma får betala skatt när de skickar ut el på nätet. Det finns ingen plan för att kunna bygga landbaserad kraft. Det hade man kunnat göra om man hade sett till och att man lokalt hade fått mer pengar tillbaka. Ni ger lite pengar tillbaka, men inte alls i den, i den utsträckning som behövs. Så när det inte byggs någonting, då är det ju svårt för de som är studenter att tänka att det här verkar vara toppen. Så vi måste ju skapa båda typerna av marknad för att säkerställa att vi har en bred verktygslåda för den energi som Sverige

[27:11] **Anders Holmberg**

Jimmie Åkesson.

[27:11] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag är så trött på den här vindkraftspopulismen som man ägnar sig åt på den här sidan. Alltså vi har jättemycket vindkraft. Det produceras massor av vindkraftsel och den är jättebillig, men den produceras ju inte när vi behöver den. Alltså vad ska politiken ägna sig åt? Ska vi ägna oss åt att föra upp ännu fler vindkraftverk som producerar el när vi inte behöver den? Eller är politikens uppgift att på riktigt ta tag i det som är problemet, det vill säga baskraft? Ja, ja för mig är det glasklart. Politikens uppgift är att se till att vi kan leverera baskraft så att vi har stabilitet, att vi har stabila priser och att vi har en leveranssäkerhet när vi behöver el. Och då är det det politiken ska fokusera på och det är det vi fokuserar på.

[27:54] **Anders Holmberg**

Får jag fråga dig Jimmie Åkesson? För det brukar ju beskrivas då från dina motståndare som att man behöver vindkraft, havsbaserad, landbaserad under tiden man väntar på att kärnkraften ska stå klar.

[28:05] **Jimmie Åkesson** (SD)

Vi har ju redan mycket.

[28:06] **Anders Holmberg**

Vi har så det räcker menar du?

[28:07] **Jimmie Åkesson** (SD)

Vi har så det räcker, absolut. När det, när det blåser. Och då har vi alldeles för mycket.

[28:11] **Anders Holmberg**

Vad säger Amanda Lind?

[28:12] **Amanda Lind** (MP)

Ja men det, det är väl uppenbart då att det är Jimmie Åkesson som är orsaken till att regeringen har lagt en våt filt över vindkraftsutbyggnaden, satsningar på solenergi, satsningar på grön baskraft och flexibilitet. Jag undrar ju vart Jimmie Åkesson befinner sig någonstans. Alltså det är nittiotvå procent av det som växer fram i världen nu, det är förnybart. Och det finns lösningar för hur vi ska hantera effektbalansen. Det blommar fram ny industri i Sverige, det sker satsningar runt om i hela, hela Sverige på det här. Och den havsbaserade vindkraften och den landbaserade, det är ju så vi kan få loss energin och effekten bland annat för att klara klimatomställningen. Inte kärnkraft om femton, tjugo år. Men det kanske är så att Jimmie Åkesson inte vill ha någon klimatomställning.

[28:51] **Jimmie Åkesson** (SD)

Det är totalt verklighetsfrånvänt det vi hör här nu. Återigen, vi har massor med vindkraft. Vi har till och med för mycket vindkraft just nu. Det vi behöver göra är att bygga kärnkraft för att balansera det. Och det är det vi, jag ska göra politiskt. Sen om någon vill bygga vindkraft och tror sig kunna tjäna pengar på det, om det accepteras av de som bor där, om det inte strider mot några andra intressen som är viktigare. Fine, bygg vindkraft om ni vill. Men det är inte politikens uppgift att göra det. Politikens uppgift är att garantera att vi har baskraft i det här landet och det är det vi garanterar.

[29:22] **Camilla Kvartoft**

Då får jag fråga Nooshi Dadgostar, du tryckte gult här och du hörde Ama-- Eh Magdalena Andersson säga att hon vill se en ny kärnkraft i Sverige.

[29:30] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nej men Elisabeth har ju helt rätt här om att den svindyr och den blev bara en tummetott om man jämför med det som ni pratade om under valrörelsen och så. Men är man seriös med det här, då ska man ju ha en blocköverskridande överenskommelse om det. Och det vill ju inte ni, utan ni vill bara debattera frågan. Och det är lite problemet. Att ni vill liksom inte sätta er ner och göra det här seriöst.

[29:54] **Camilla Kvartoft**

Men vad säger du om statligt stöd då till ny kärnkraft? Kan Vänsterpartiet tänka dig?

[29:58] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nej men här har Elisabeth helt rätt. Alltså ingen vill vara med för det har blivit alldeles för dyrt och det måste bli väldigt höga elpriser för att det ska bli lönsamt. Det är ju bilden just nu. Eh, och det var ju precis motsatsen till det som behövdes. Men Jimmie Åkesson vill jag också bara säga, jag tycker det är bra att han tar upp det här därför att han har helt fel. Vi har alltså ett överskott på energi nästan hela tiden, varje timme i Sverige just nu. Vi ska ändå bygga inför framtiden. Men man ska veta det att Sverige har alltså ett överskott nästan konstant. Vi är det land i Europa som exporterar mest el av alla länder och har varit under många år nu. Problemet är ju kopplingen till gasen som både Ebba och Ulf tog upp. Men Ulf har ju alltså den fjärde mars, och jag har ställt den här frågan förut till honom, pressat EU-kommissionen att inte separera de dyra gaspriserna från de svenska elpriserna. Det är ju det som gör att det driver upp de svenska priserna i södra Sverige. Och sen är det ju kabeln som ni har byggt till Finland som gjorde att norra Sverige fick så extremt höga elpriser under den här vintern. Vi måste kunna diskutera EU:s elmarknad och varför ni så kraftigt bromsade det som EU-kommissionen var på väg att göra med högre gaspriser. Då tar vi en kort kommentar från Ulf Kristersson, sen måste vi gå vidare.

[31:18] **Ulf Kristersson** (M)

Det var intressant att just EU dykt upp därför att EU-kommissionens ordförande Ursula von der Leyen höll ett tal häromdagen där hon pekade ut ett land som föredöme och det var Sverige. Kombinationen vattenkraft, kärnkraft och förnybart. Dessutom förmåga att bygga ny stabil baskraft

[32:13] **Anders Holmberg**

Det är här den politiska risken ligger. Därmed så lämnar vi frågan om, därmed så lämnar vi frågan om energi. Vi ska, vi ska, vi, vi ska, vi ska gå vidare till kortfrågor nu.

[32:25] **Ebba Busch** (KD)

Jag släpps inte in alls på kärnkraftsdelen.

[32:27] **Anders Holmberg**

Vi går vidare till kortfrågor nu.

[32:29] **Camilla Kvartoft**

Det är intressant. Nästa eh debattämne ska vi snart börja med, men innan dess så tänkte vi ta några kortfrågor och det för att ni där hemma ska få en kanske lite bredare bild av vad partierna tycker då i några andra frågor.

[32:44] **Anders Holmberg**

Just det. Första frågan där ni nu ska få använda era voteringsknappar är denna: Ska vinster i skolan förbjudas?

[32:56] **Camilla Kvartoft**

Enkelt. Det var enkelt. Vi har svar från- Och då är det såhär, det är kortfrågor. Det blir bara två stycken korta svar på det här också. Nooshi Dadgostar, du säger ja, vinster ska förbjudas. Varför då?

[33:10] **Nooshi Dadgostar** (V)

Därför att eh, poängen med skolan är att lära barnen så mycket som möjligt, inte att tjäna pengar. Och Sverige är unikt i världen med det här marknadssystemet som vi har. Självklart måste det bort och det har gjort att barnen lär sig mindre i dag än vad det gjorde förut.

[33:26] **Anders Holmberg**

Korta svar som sagt. Ulf Kristersson, du svarade eh du vill inte att de ska förbjudas. Varför inte?

[33:31] **Ulf Kristersson** (M)

Nej, det här är vänstersidans nya sätt att i praktiken stoppa valfriheten, stoppa friskolorna överhuvudtaget. Och nu ger de sig på det här istället. Tar man bort alla aktiebolag som drivs i, i friskolesektorn i dag, då skulle i praktiken valfriheten försvinna.

[33:45] **Magdalena Andersson** (S)

Det är inte sant.

[33:46] **Camilla Kvartoft**

Då tar vi nästa fråga som lyder såhär: Tre månader i föräldraförsäkringen är i dag reserverad för respektive förälder och får inte överlåtas då till den andra föräldern, så kallade pappamånader. Och frågan är, bör de här tre pappamånaderna avskaffas?

[34:08] **Anders Holmberg**

Ja, och där har vi en grön tryckning från Ebba Busch. Varför?

[34:17] **Ebba Busch** (KD)

Därför att Sveriges kvinnor är inte dumma. Eh, Sveriges kvinnor är lika smarta som män. Eh, och Sveriges kvinnor kan själva bestämma hur länge de vill vara föräldralediga och själva göra upp med sin partner, oavsett hur familjen ser ut, hur länge man vill vara hemma med sitt barn. Men framför allt så vill jag varna för den rödgröna kvoteringsmocka som riskerar att bli av-- Det tycks vara den enda frågan som de rödgröna är överens om. Att utöka kvoteringen, det är en sak med dagens system. Men att utöka den riskerar att innebära att en vanlig kvinna med en vanlig lön, eh, behöver gå tillbaka till jobbet när bebisen är åtta månader. Man kan alltså inte, om man vill och kan amma, eh, amma enligt, så som rekommendationerna ser ut. Och man går miste om fyratusen fyrahundra kronor i föräldrapenning. Eh, det är inte pappamånader, det är fattigmånader.

[35:06] **Camilla Kvartoft**

Och ett kort svar också från Simona Mohamsson, för du tryckte grönt här.

[35:10] **Simona Mohamsson** (L)

Mm, jag tycker att det funkar.

[35:12] **Camilla Kvartoft**

Eller rätt menar jag . Ja, det finns man ska avskaffa det här.

[35:15] **Simona Mohamsson** (L)

Jag tycker att det funkar bra i dag. Jag tycker att vi ska fokusera på att se till att livspusslet går ihop på ett bättre sätt och då tror jag snarare att vi behöver se till att ha en schysst jämställdhetsbonus. Jag tycker att vi ska ha det som det är i dag och att vi ska fortsätta sträva efter att vara ett fram-- Ett land där man som kvinna både kan kombinera karriär och hemmaliv.

[35:37] **Anders Holmberg**

Då går vi till, eh, sista kortfrågan i den här omgången. Svenska skogen, eh, diskuteras och debatteras mycket, inte minst hur mycket som ska avverkas. Frågan är: Bör mer skog i Sverige skyddas från avverkning?

[35:58] **Camilla Kvartoft**

Ja, och det tycker bland annat, eh, Miljöpartiet, Amanda Lind. Varför då?

[36:02] **Amanda Lind** (MP)

Ja, men absolut, det handlar ju både om den biologiska mångfalden som är starkt hotad, skogens klimatupptag, men också att vi har, alltså om tjugofem år, om vi fortsätter i takten som vi gör nu, kommer alla våra naturskogar att vara avverkade. Eh, det är klart vi måste skydda mer skog tillsammans med att tillgängliggöra vår fantastiska natur för människor.

[36:21] **Anders Holmberg**

Elisabeth Thand Ringqvist tryckte nej.

[36:24] **Elisabeth Thand Ringqvist** (C)

Vi vet att skog som växer, vilket den gör i det skogsbruk som Sverige har, det är den som också tar upp mest koldioxid. Eh, och därför ska vi ha, fortsätta ha ett aktivt skogs-skogsbruk. Och det gör också att vi kan använda produkter till att bygga hus. Vi kan göra förpackningar av papp. Vi kan göra det som Sverige är fantastiskt bra på att utveckla teknik för att använda vår skog till produkter som gör oss klimatsmarta. Så att det är bra att vi kan avverka mer skog.

[36:50] **Camilla Kvartoft**

Och då ska vi ta och gå vidare till nästa ämne.

[36:54] **Anders Holmberg**

Sjukvården ligger ofta högt på väljarnas lista över de viktigaste frågorna. Hur vill partierna göra vården bättre, mer jämlik och tillgänglig, oavsett var i landet man bor? Enligt vårdgarantin ska patienter få träffa en specialistläkare inom tre månader. Och vårdköerna har blivit kortare, men i mars i år var det hundratjugofyra tusen läkarbesök som inte blev av i tid. Dessutom fyrtiofyra tusen fall där patienter fått vänta mer än tre månader för operationer eller åtgärder. Kön för att få en operation eller åtgärd är som längst i Norrbotten. Där har sextioett procent väntat i mer än tre månader. Kortast kö är i Jönköping, där bara nio procent väntat längre än vårdgarantin. I hela riket är det trettioett procent som fått vänta på en operation i mer än tre månader.

[37:49] **Camilla Kvartoft**

Ja, Ebba Busch, vårdköerna har kortats, men det var fortfarande över hundratjugotusen läkarbesök hos specialister som inte blev av i tid då i mars i år. Hur tycker du att ni har lyckats med att korta köerna?

[38:02] **Ebba Busch** (KD)

Ja, det är ju mycket. Alltså när man lyssnar på sådana här debatter, det är mycket ord för, för svensken som sitter hemma. Men jag tycker att verkligheten och vår handling, det, det talar så mycket mer än alla ord vi kan säga här. Och när Socialdemokraterna har tillträtt, då pratar man ofta om välfärden. Men förra gången, eh, så fördubblade man vårdköerna. Eh, och nu har det återigen krävts en kristdemokrat och, och en, en mitten högerregering för att städa upp i vårdköerna. Nu har vi lyckats kapa vårdköerna med trettio procent kan vi gå ut med siffran i dag som vi vet är tillförlitlig. Det innebär så många fler svenskar som har gått med smärta, med oro, kanske till och med ett, med ett livshotande sjukdomsbesked som nu får vård i tid. Eh, och det vore en katastrof,

[39:09] **Anders Holmberg**

Magdalena Andersson, eh, vårdköerna har kortats. Är regeringen på rätt väg här?

[39:14] **Magdalena Andersson** (S)

De har också varit de längsta som någonsin har uppmätts under den här mandatperioden. Men ska vi säga, vi hanterade ju en covid, en pandemi, covidkrisen. Och under de åren när jag var finansminister så hade ju sjukvården fri dragningsrätt faktiskt på pengar när det handlar om att vårda covidsjuka för att säkerställa att pengar inte ska stå i vägen. Och det är ju det som är centralt där i, i sjukvården i Sverige. Det är ju att i Sverige när man kommer till vårdcentralen eller sjukhuset så är första frågan man får: "Hur mår du? Vad har du för problem?" Inte: "Vad har du för försäkring eller vad kan du betala?" Och det är ju något av det allra finaste vi har i svensk sjukvård och där ju mitt parti är arkitekten bakom den modellen och den vi verkligen behöver slå vakt om så att det inte ska vara plånboken som styr sjukvården i Sverige. Och där behöver vi ju säkra trygg finansiering för sjukvården. Inte som nu när kostnadsökningarna som vi alla märker ju också slagit igenom i sjukvården, men där man inte har fått kompensation för de ökade kostnaderna. Och jag menar, vi behöver effektivisera byråkratin, vi behöver komma i väg från de här bluffakturerande företagen och vi behöver använda ny teknik. Men i grunden får vi ju inte bättre sjukvård än vad vi betalar för. Och därför måste sjukvården gå före skattesänkningar för de allra rikaste. Men det är ju prioriteringen med de här partierna varit helt annorlunda.

[40:33] **Camilla Kvartoft**

Jimmie Åkesson, vad säger du om det? Att köerna har inte kortats jättemycket än. Och har det läggs för lite resurser helt enkelt på vården?

[40:45] **Jimmie Åkesson** (SD)

Trettio procent är väl en ganska bra siffra tycker jag. Sen är det inte, man ska inte vara nöjd, tvärtom, men det är väl ändå ett steg i rätt riktning. Men jag undrar om inte Magdalena Andersson måste vara väldigt trött på sig själv i det här tjtandet om skattesänkningar. Faktum är att vi har alltså högre skatteintäkter i dag än vad vi någonsin har haft. Trots alla dessa hemska skattesänkningar. Så vi har mer pengar att lägga på välfärden i dag än vad vi hade när Magdalena Andersson styrde. För att vi har drivit en tillväxtorienterad politik. Vi har lagt närmare tjugo miljarder för att korta vårdköerna under den här mandatperioden. Eh och vi har också vidtagit en lång rad andra åtgärder, till exempel när det gäller sommarbemanningen nu. Vi lägger en kvarts miljard i den här extra vårändringsbudgeten för att möjliggöra för fler att kunna jobba och få betalt i sommar. Som vi vet är ett stort problem. Eh men i grunden så handlar det om, och där är vi ju några partier, åtminstone på den här sidan, som är överens om att i grunden handlar det om statlig styrning av vården. Alltså ska vi få en jämlik vård över hela landet, då behöver staten ta ett större ansvar. Det

[41:46] Anders Holmberg

Elisabeth Thand Ringqvist, det är ju väldigt, som vi sa i början, det är väldigt stora skillnader när det gäller både eh köer och eh vilken typ av vård man får mellan olika regioner. Hur rimligt är det?

[41:59] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Vi har en otroligt ojämlig vård i Sverige. Det är dubbelt så hög risk att dö i sjukdomar som stroke, hjärtinfarkt, diabetes om man bor på landsbygd jämfört med om man bor i storstan. Kvinnor får inte alls tillgång, även om det blivit bättre till vård på det sätt som de borde. Och sen har vi unga. De är hemma från skolan, de får inte vård i tid. Självska debeteendena är på rekordnivåer och det är fortfarande så att den vanligaste orsaken till att människor under trettiofyra dör, det är att de tar sitt eget liv. Det är fler unga under trettiofyra alltså som, som begår självmord än som totalt sett dör i trafiken i Sverige. Det är för att köerna till barn- och ungdomspsykiatri är så fruktansvärt långa tvärs över olika delar av Sverige.

[42:41] Anders Holmberg

Och det måste man göra något åt. Vi kan bara pausa där, för vi kan väl titta bara på hur det ser ut. Köerna när det gäller eh barn- och ungdomspsykiatri skiljer sig verkligen stort mellan olika regioner. I Blekinge och Kronoberg, Gotland till exempel, så fick hundra procent ett besök inom de stipulerade trettio dagarna eh som utgör vårdgarantin här i mars i år. Medan till exempel i Västernorrland så var det bara elva procent. Ehm vad ska man göra åt det då?

[43:11] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Ja man måste se till att stärka den ekonomin. Och det har vi också föreslagit att lägga tre miljarder mer på just psykisk ohälsa för unga.

[43:18] Anders Holmberg

Jo, men att det skiljer sig så mycket.

[43:19] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Att det skiljer sig ja, därför att de måste, det är ju många som måste beta av sina köer, men måste också ta den psykisk ohälsa på den unga, till exempel, på stort allvar. Och dessutom måste man göra det möjligt så att en ung person är också, eh upp till den man är tjugofem år. För många unga hamnar i en stor, stort glapp mellan att de som är arton och så där de är i barnpsykiatri och sen ska de över till vuxenpsykiatri och de hittar inte eh hem. Och därför behövs det också otroligt viktigt att de har en fast vårdkontakt när man är ung för att orka ta sig till rätt vård. För det handlar om liv idag.

[43:52] Camilla Kvartoft

Vad säger du om det Simona Mohamsson, att det är sådana skillnader när det gäller just barn- och ungdomspsykiatri?

[43:57] **Simona Mohamsson** (L)

Nej men det är förfärligt och jag tycker att det vi kan göra är att börja mycket, mycket tidigare och ha en elevhälsogaranti. Men jag tycker att det blir lite ironiskt när Elisabeth Thand Ringqvist sitter här och tar och pratar om unga. Tidigare i veckan träffade jag två unga tjejer som berättar om sina skräckupplevelser med ätstörningsvården här i Stockholm där Centerpartiet, Socialdemokraterna styr. De berättar om hur de har mött kalla handen av vården och oätbara måltider. Och då blir frågan till dig Elisabeth Thand Ringqvist: Är det det som man kan förvänta sig som ung tjej i resten av Sverige när du har lånat ut dina mandat till Magdalena Andersson i höst? Att unga tjejer möts av en kölapp istället för riktig ätstörningsvård?

[44:41] **Elisabeth Thand Ringqvist** (C)

Nej, men det är därför vi säger att vi måste satsa på den här. Jag tar inte ansvar för den, den politiken som förs i Stockholm och den ätstörningsvård som de har utvärderat där. Men jag säger det här att vi måste se till att vi ser ett problem som är så allvarligt, när det är så många unga som fortfarande begår självmord och som när vi vet att en-- Det är också många unga kvinnor som har, är den som drabbas utav, eller som har med självskadebeteende och får ingen hjälp för det. Det, alla de delarna måste ju få mer resurser för att kunna klara av. Vi måste göra också om hur man tar hand om dem.

[45:13] **Anders Holmberg**

Får jag fråga ett överblick?

[45:16] **Simona Mohamsson** (L)

Men hur kan du inte ta ansvar för det här ni styr tillsammans med Socialdemokraterna? Det är ett skyltfönster för det samarbetet.

[45:22] **Anders Holmberg**

Jag förstår. Jag skulle ändå vilja fråga Ulf Kristersson. Det här att det är så stora skillnader när det gäller just en sån som många nog tycker är väldigt behjärtansvärt vård som eh barn- och ungdomspsykiatri. Väldigt stora skillnader mellan olika regioner. Vad ska man göra åt det?

[45:38] **Ulf Kristersson** (M)

Det är ju helt oacceptabelt. Det finns ju bara ett svar. Det är ökad statlig styrning och lära av de allra bästa. Och så ger vi systematiskt resurser till de som använder pengar för att korta köerna. Sen tar vi nästa steg så att patienterna ska kunna åka till en annan region om den egna regionen inte klarar av att ge vård i tid. Så att det är det som måste göras här. Faktum är att vi har alltså mer pengar till sjukvården än någon gång förut. Bara för att ha det sagt. Tjugofem miljarder för att kapa köer, åtta miljarder till barn- och ungdomspsykiatri. Det här är stora satsningar vi har gjort. Köerna har aldrig varit lika långa en enda månad som när Magdalena Andersson lämnade ifrån sig regeringsmakten. Trettio procent är alltså ingen bagatell. Jämför det med brottsligheten, femtio procents minskning av dödligt våld. Det är ju jättebra, men femtio procent återstår. Här återstår ännu mer. Mer måste alltså göras. Fortsätt samma väg, håll kursen. Det finns en intressant ironi att varenda gång vänstra sidan styr, då ökar köerna. Varenda gång vi styr, då minskar köerna.

[46:40] Camilla Kvartoft

Vad säger Amanda Lind om det?

[46:42] Amanda Lind (MP)

Först måste jag säga att det här med ätstörningsvården är ju inte sant. Den har byggts ut. Det är långt fler som får vård i tid nu än när Alliansen styrde. Men jag kan ju tycka kanske att vi ska vara lite, vi ska hålla oss lite för goda mot att slänga regionexempel i huvudet på varandra i den här debatten. Det jag tror att tittarna vill veta det är hur vi ska stärka och ta det nationella ansvaret. Och en sak som ingen har nämnt hittills, det är ju personalfrågan. För vilka är det som då kan korta de här köerna, ge behandlingarna, göra utredningarna på barn och ungdomspsykiatri eller fungera som läkare i primärvården? Det är ju att vi behöver personal. Och som det nu så har det ju skett nästintill en personalflykt från svensk sjukvård. Vi har alltså tretton tusen sjuksköterskor som har lämnat yrket. Det finns ju de som är utbildade, men av olika skäl väljer man att inte jobba inom svensk hälso- och sjukvård. Och då kommer man inte runt att det handlar om resurser. Att kunna pressa upp lönerna, kunna skapa en attraktiv arbetsmiljö, satsa på arbetsmiljön så att, så att man inte behöver springa, springa fortare än man orkar. Det här är också en jämställdhetsfråga faktiskt, för det är ju kvinnodominerade arbetsplatser.

[47:44] Camilla Kvartoft

Och är det då staten som ska gå in med ökade statsbidrag för detta?

[47:47] Amanda Lind (MP)

Jag tror det. Och jag vill också säga det som är problemet om man bara tittar på köerna till första besök eller behandling, det är ju att vi också har principen vård efter behov. Och problemet är ju med de här prestationsbaserade kömiljarderna att man belönar de regioner som kan beta av köerna, som redan har kanske bra resurser. Medan de regioner som har det allra svårast, ja de straffas och då ökar vi ojämlikheten. Så vi vill se långsiktiga stöd, äh, stärkta statsbidrag, mer överenskommelser med regionerna för att beta av köerna och ge bättre vård.

[48:19] Camilla Kvartoft

Ja vi ska säga det, för vi har pratat med Sveriges kommuner och regioner och de menar att när man tar hänsyn då till inflationen, till ändrade skatteregler och även demografin, det vill säga att allt fler blir äldre, så har de generella statsbidragen minskat något sedan 2022. Behöver vården få mer statligt stöd för att kunna korta de här vårdköerna och göra vården mer jämlik? Vad säger du Jimmie Åkesson?

[48:47] Jimmie Åkesson (SD)

Ja men jag tycker att staten bör ta huvudansvaret för finansieringen av vården. Och det ska vara det långsiktiga. Det vill säga att vi får en betydligt bättre resursfördelning om det är staten som fördelar kakan. Då blir det också mer jämlikt därför att de resurssvagare regioner vi har med betydligt värre, sämre förutsättningar när det gäller både geografi och avstånd och annat. Det, det där staten behöver jämna ut. Så det är ju den långsiktiga lösningen. Det kan låta enkelt. Det är inte enkelt att få det på plats, men det är helt nödvändigt.

[49:19] Nooshi Dadgostar (V)

Nooshi Dadgostar. Det är helt otroligt att höra på högersidan här. Ni är så otroligt nöjda över att allt går så bra. Det är hundra tusen fler arbetslösa. Det är snart en miljon svenskar som lever i fattigdom och vi har uppmätt de längsta vårdköerna någonsin under den här mandatperioden. Och några har ju bytt journalsystem. Så då kan man säga att det har gått ner lite. Men det är alltid så det funkar. Ni ställer till med något riktigt helvete och sen blir det lite bättre och så tar ni hem det så att säga. Men det som är problemet här är att jag, jag delar ju uppfattning. Staten behöver ju ta ett mycket större ansvar. Och frågan är varför har ni inte gjort det? Varför har ni inte gett mer pengar till Region Norrbotten, till alla de här regionerna? Varför har ni valt skattesänkningen för de allra rikaste? Det är klart att Vanja som skulle få en ögonoperation i Gävleborg, hon fick den inte och till slut blev hon blind på ena ögat. Hon är inte lika nöjd som er. Varför har ni prioriterat andra saker än statens viktigaste uppgift? Det är en del.

[50:24] Anders Holmberg

Men sen handlar det förstås- Vi kan väl börja med den delen bara. Vi skickar den till Ebba Busch. Vad är ditt svar?

[50:29] Ebba Busch (KD)

Du kan verkligen ingenting om hur vård styrs. Och det är ju anledningen till att, precis som statsministern är inne på här, varje gång vi tar över efter att ni har haft makten så får vi städa i vårdköerna. Vi är verkligen inte nöjda. Verkligen inte nöjda. Men, men vi visar att vår politik ger effekt. Äh och, och det är så att vi kommer inte åt ojämlikheten mellan regioner där det till exempel skiljer-- Man får vänta fyra gånger så lång tid som kvinna som drabbats av bröstcancer på att få den operation och vård man behöver beroende på vilken region man bor i. Det vill säga ens postnummer avgör vilken, vilken vård man får och kanske till och med ens chanser att överleva svår sjukdom. Det är därför vi är överens om mer statlig styrning. Det behövs mer pengar från staten, men ni talar ju emot er själva här. KD:s viktigaste fråga inför det här valet, det är ju att gå ifrån tjugoen olika ansvar för vården till ett nationellt ansvar. Man har gjort det här i Norge, man har gjort det i Danmark. Tillgängligheten har gått upp, effektiviteten har gått upp och kvaliteten går i rätt riktning. Om ni säger att det är fyra kvinnliga ledare som jag står framför här. Ni säger er bryr er om kvinnovården, om jämställdheten i det här landet. Men de som får betala det största priset för er havererade röra till vårdpolitik, det är alltid kvinnorna. Det är då Sollefteå sjukhus läggs ner. Det är då det inte finns en nationell plan för förlossningsvården. Men med vår politik så gör det nu äntligen det.

[51:53] Nooshi Dadgostar (V)

Vi la ju ett förslag i, på riksdagens bord om att rädda Sollefteå sjukhus. Det röstade du nej till Ebba Busch. Ta ert ansvar, ta ert statliga ansvar och prioritera vården. Vi vet att det här är en ideologisk fråga. Ni vill i grunden inte ha, precis som Magda sa, ni vill inte ha i grunden en offentlig sjukvård. Det är ju där- Ingen driver det. Jo, du kan ju förstatliga de privata vårdbolag som finns där ute. Varför gör du inte det?

[52:22] **Ebba Busch** (KD)

Det här är inte en ungdomsförbundsdebatt, Nooshi.

[52:25] **Nooshi Dadgostar** (V)

De driver ju bort pengar från de svårast sjuka. Lyssna här nu. I Gävleborg och i Skåne, där ni är med och styr nu. Det, det stora och viktigaste som ni gör där, det är att ni ska bolagisera, det vill säga privatisera hela primärvården, både i Skåne och i Gävleborg. Ni håller nu på att förbereda, och det här måste svenska folket få höra, en utförsäljning av vår svenska offentliga sjukvård som ska gå till de som behöver det mest. Valet den trettonde september kommer bli så oerhört viktigt för att vi ska kunna behålla vår fantastiska svenska sjukvård.

[53:00] **Anders Holmberg**

Då låter vi Ebba Busch svara kort med det.

[53:01] **Ebba Busch** (KD)

Vi har lagt tjugofem miljarder på att korta vårdköerna. Ni är överens om en sak och det är att ni allihop på era budgetar drar ner det. Det är ett svek mot alla de kvinnor som har fått mer tillgänglighet till vård i Sverige under vårt styre. Låt oss fortsätta den riktningen. Fler IVF, fri, fria IVF-försök, äh, ökad stöd till sommarbemanning. Vi kompenserar för att regionerna inte levererar.

[53:23] **Anders Holmberg**

Magdalena Andersson.

[53:24] **Magdalena Andersson** (S)

Ja, nu sparar ni i och för sig just på kvinnohälsa. Vi är emot den besparing och vill lägga mer pengar än så. Men framför allt, det låter ju så bra när ni pratar. Och när jag träffar Tidö-väljare som är besvikna är det precis det här de är så trötta på. Prat, prat, prat. Oj, vad det låter bra när man pratar och så verkligheten är något helt annat. Jag menar jag lyssnar på Jimmie Åkesson, då är ju vården är ju fantastisk och mer el behöver inte Sverige. Men då är Sverige ett perfekt samhälle redan. Det finns ju inga ambitioner. Jag menar se hur vården ser ut. Se Tidöstyrda Skåne, där man har uppfunnit begreppet BB-fåtölj. För man har inte råd med sängplatser till nyförlösta kvinnor. Så då har man istället BB-fåtölj och på de bebisarna så torkar man av de nyfödda barnen med sträva och hårda torkpapper för man har varit tvungen att dra in på de mjuka tvättlapparna för att det är för dyrt. Det är ju det som är resultatet efter era år vid makten. När ni gång på gång på gång i budgeten, i budgetomröstningen röstat ner våra förslag på att det ska vara mer pengar till sjukvården, mer pengar till äldreomsorgen, mer pengar till skolan. För ni har, okej jag låter tjugotio, men det ni gör, det är att rösta för att ni själva ska få sextusen kronor i månaden i skattesänkning. Det är ju orimlig avvägning i det här läget.

[54:38] **Camilla Kvartoft**

Då ska vi ta och gå vidare och kanske mer ideologisk fråga kring sjukvården.

[54:43] Anders Holmberg

Just det, men också med anslutning till det här med, med ojämlik vård skulle åtminstone vissa hävda. Idag erbjuder ju många företag sina anställda privata vårdförsäkringar som innebär att försäkringsbolaget betalar för att man ska få ett snabbspår till vård och operationer. Frågan är hur det påverkar jämlikheten i vården. Det var åttahundratusen svenskar som hade en privat vårdförsäkring 2024.

[55:10] Camilla Kvartoft

Och frågan är då, ska privata vårdförsäkringar kunna ge snabbare vård i Sverige? Där säger du, Magdalena Andersson, nej till det. Varför inte?

[55:28] Magdalena Andersson (S)

Det beror på hur man säger. Om den är helprivat vård så att säga. Man betalar för den här vårdförsäkringen och sen är det helt privat. Problemet nu är att man ju blandar offentliga vårdtagare och såhär privata vårdtagare. Så blir det liksom offentliga blir lite påfynnad om man inte har tillräckligt många, många privata. Det blir liksom två köer. Det är med gräddfil för de privata och så en annan, annan vård för andra. Det tycker vi är fel. Sen är det också så att det råder ju brist på läkare i Sverige. Och ska vi nu ha en, en hälsovård i Sverige utifrån de största behoven? Ja, det är klart att då finns det ett problem om det är väldigt många då som, som kanske har lite högre inkomster som har privata sjukvårdsförsäkringar.

[56:07] Camilla Kvartoft

Ska de förbjudas då de här privata vårdförsäkringar?

[56:09] Magdalena Andersson (S)

Nej, det har vi inga förslag i. Men det vi inte tycker är att man ska inte ha en gräddfil i kön för de som har privata sjukvårdsförsäkringar. Men framför allt ska vi ha en så tillräckligt bra sjukvård för alla så att ingen vill ha, inte tycker att det är värt pengarna att ha privata sjukvårdsförsäkringar. För det är det som är problemet. När inte den offentliga sjukvården är tillräckligt bra, då blir det de här privata lösningarna. Det vill inte vi att man ska behöva. För då tappar vi hela det här som är idén. Att det ska vara en bra vård för alla, oavsett plånbok. Och att man ska få vård utifrån det största behovet.

[56:39] Anders Holmberg

Ulf Kristersson, du tryckte gult.

[56:42] Ulf Kristersson (M)

Ja, därför att vård efter behov är vi ju helt överens om. Det vi inte är överens om, det är om köerna är ett problem eller inte. Det. Sen har alltså åttahundratusen personer, ofta via sina fackförbund och via sina arbetsgivare, löst att de dessutom utöver detta upphandlar vård, företagshälsovård väldigt ofta. Att förbjuda det, det vore ju vansinne. Då skulle alltså inte de företag som i praktiken nu lättar övriga vården. Däremot är det väl så att ju mer köer man har, desto fler företag kommer tycka att det är viktigt att köpa separat utanför den vanliga offentliga vården. Så köerna är ju en

[57:29] **Camilla Kvartoft**

Vad säger du Amanda Lind?

[57:30] **Amanda Lind** (MP)

Jag säger det är så många liksom falskheter här. Ni behöver ju inte liksom tala falskt om vår politik först och främst. Miljöpartiet vill satsa mer på sjukvården, inte mindre som Ebba Busch sa. Ni har inget förslag. Va?

[57:41] **Ebba Busch** (KD)

Ni är emot att styra hur pengarna används i regionerna.

[57:45] **Amanda Lind** (MP)

Ja, men det stämmer ju inte heller. Vi har både sektorsbidrag, vi har riktade statsbidrag, vi har generella statsbidrag och vi har sex, sju miljarder mer- Än Krist, Kristdemokraternas politik.

[57:51] **Ebba Busch** (KD)

Men ni drar ner vår kötid.

[57:54] **Amanda Lind** (MP)

Men, men vi har inga förslag heller att förbjuda privata vårdförsäkringar. Som sagt, jag förstår också att många känner att köerna är långa, det finns inte vårdplatser, det finns inte läkare, sjuksköterskor och psykologer. Men problemet är ju när det, när man får en gräddfil in i den offentligt finansierade vården. Men hur ska ni stoppa det då om du inte vill? Jo men då handlar det om att ställa krav naturligtvis och reglera upp det här. Och sen som sagt, satsa på primärvården, satsa på regionerna så att man kan anställa, så att arbetsmiljön blir bättre. Så att vi får tillbaka den personal som nu inte jobbar inom hälso- och sjukvården. Och det här är ju en helt avgörande fråga för att vi ska klara vården.

[58:29] **Camilla Kvartoft**

Jimmie Åkesson, du sa här att man ska kunna få snabbare vård med hjälp av en privat vårdförsäkring.

[58:35] **Jimmie Åkesson** (SD)

Nej, jag gjorde tvärtemot Magdalena Andersson för hon tryckte nej och sen sa hon ändå ja i något märkligt resonemang. Men jag håller nog med ungefär det Magdalena Andersson sa och det som Ulf Kristersson sa också. Alltså systemet är inte perfekt på något sätt, men att helt förbjuda de här möjligheten för arbetsgivare eller fackförbund eller vad det nu kan vara, det, det är ingen bra idé.

[58:56] **Camilla Kvartoft**

Men Elisabeth Thand Ringqvist, du var den då som tryckte grönt här. Tyckte att du?

[59:00] **Elisabeth Thand Ringqvist** (C)

Ja, nej men alltså det är precis som har beskrivits här. Det är ju, det är någonting som finns oftast en del av ett kollektivavtalsförsäkring. Människor har det. Det är, ibland är det helt privata vårdkedjor. Det är väl väldigt bra. Det avlastar den andra vården i så fall. Så att det, vi ser inget problem med det.

[59:17] **Anders Holmberg**

Är det bra för den offentliga vården?

[59:19] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nej, absolut inte. Det gör ju att pengar generellt sett går till mer friska personer istället för att gå till de sjukaste multisjuka äldre som hamnar längre bak i kön. Därför att det är begränsade resurser.

[59:34] **Anders Holmberg**

Ja, där drar vi ett streck för den här debatten för den här timmen.

[59:37] **Camilla Kvartoft**

Ja, för det är alldeles strax dags för rapport. Men sen är vi tillbaka igen om en kvart. Då ska det handla om ekonomin, tillväxten, arbetslösheten.

[59:45] **Anders Holmberg**

Just det. Dessutom om migrationspolitik, tonårsutvisningar och permanenta uppehållstillstånd till exempel.

[59:51] **Camilla Kvartoft**

Vi ses då igen om en kvart.

[1:00:03] **Anders Holmberg**

Mycket välkomna tillbaka till Agendas stora partiledardebatt.

[1:00:07] **Camilla Kvartoft**

Mm och här finns partiledarna från riksdagens åtta partier.

[1:00:11] **Anders Holmberg**

Förra timmen debatterade vi energin och sjukvården.

[1:00:14] **Camilla Kvartoft**

Och den här timmen ska vi lite senare debattera migrationspolitiken, tonårsutvisningar och vilka som ska få stanna i Sverige. Men vi ska börja med ekonomin.

[1:00:25] **Anders Holmberg**

Sverige har de senaste åren varit inne i en lågkonjunktur med låg tillväxt och hög arbetslöshet. Tillväxten förra året var 1,5 procent och i dag ligger arbetslösheten på 8,7 procent. Omkring femhundra tusen människor saknar jobb. Den tidigare så höga inflationen har minskat de senaste åren, vilket har gjort att reallönerna har ökat. Samtidigt har inkomstskillnaderna vuxit, framför allt

[1:01:08] Camilla Kvartoft

Ja, Ulf Kristersson, tillväxten i Sverige har varit låg i flera år. Regeringen har lånat pengar för att stötta hushållen, i första hand då för att sänka inkomstskatterna. Eh kommer det här få fart på tillväxten?

[1:01:23] Ulf Kristersson (M)

Ja för det första vill jag rätta dig alltså. Vi har alltså gått från botten till toppen av EU:s tillväxtliga. Du har helt rätt i att från 2014 och ärligt talat inte bara för att det var då de rödgröna tog över, men från 2014 har vi haft lägre tillväxt än historiskt i Sverige. Men nu är vi på väg uppåt, ligger klart över de andra europeiska länderna. Är det en garanti att det fortsätter när kriget kommer? Absolut inte.

[1:01:46] Camilla Kvartoft

Men det är ju fortfarande en lågkonjunktur- Absolut Enligt egen finansminister, ja.

[1:01:49] Ulf Kristersson (M)

Därför har det varit så otroligt viktigt för oss att nu stimulera ekonomin, precis som man i grund och botten gör. Det var svårt att stimulera när vi hade hög inflation. Då var inflationsbekämpning det viktigaste. Det ledde, som ni sa, fram till att reallönerna har ökat. Nu stimulerar vi ekonomin på flera olika sätt med stora infrastrukturinvesteringar, forskningsinvesteringar. Även försvarsinvesteringarna är ju i grund och botten för försvarskapacitet, men det är också en kraftig stimulans i ekonomin. Att göra smarta sådana investeringar i en lågkonjunktur, det bäddar för bättre resultat senare. Men ni har helt rätt. Det som nu händer i vår omvärld, det ställer inte allting på ända, men det skapar enorm osäkerhet, både för hushåll och för landet Sverige. Och därför är ju min slutsats att man måste kunna föra en stabil, ordnad ekonomisk politik. Om man inte ens får igenom sin budget i riksdagen, då har man alltså ingen ekonomisk politik alls. Det hände förra gången. Vi har nu åtta budgetar visar att vi har ordning och reda på siffrorna och gör precis det som Sverige behöver.

[1:02:51] Anders Holmberg

Magdalena Andersson, gör regeringen rätt saker för att få ordentlig fart på ekonomin?

[1:02:57] Magdalena Andersson (S)

Jag kan konstatera att det var liksom inte riktigt det här man pratade om före valet med att det skulle bli nästan hundratusen fler arbetslösa. Det är alltså som en fullsatt buss har åkt i väg rakt ut i arbetslösheten varje dag under de åren som ni har styrt. Vi har familjer som kämpar. Eh vi har fler barnfamiljer som hamnar hos Kronofogden. Vi är som enda land i Norden, haft en regering som vägrar att höja barnbidragen och nu hotar det med ytterligare höjda priser. Jag menar matkassen är ju redan trettio tusen kronor dyrare, men regeringen har ju i sin vårbudget inga svar på hur man ska lösa det här. Med Socialdemokraternas politik skulle ju nio av tio svenskar ha mer pengar i

[1:04:10] **Ulf Kristersson** (M)

Ulf Kristersson. Jag får ofta små lektioner i nationalekonomi av en företrädare för en regering som alltså inte ens fick igenom sin egen budget. Det var inte bara att vi kan tycka olika, de fick inte igenom budgeten. Alltså jag tror inte folk förstår vilken risk ett land tar om man inte för ekonomisk politik alls. Faktum är att när vi har lågkonjunktur, då ökar oftast arbetslösheten. Nu har den sjunkit nio månader i rad. Sextio procent av den svenska arbetslösheten är utrikes födda. Att vi minskar invandringen till Sverige är en förutsättning för att inte fylla på den arbetslösheten. Att vi har bättre tillväxt nu än vi hade när vi tog över skapar också bättre förutsättningar. Är vi framme? Absolut inte. Mycket mer finns att göra och det här kriget skapar extra stora behov att ha en ekonomisk politik som man kan hålla ihop om och inte spreta åt alla håll samtidigt.

[1:05:02] **Magdalena Andersson** (S)

Magdalena Andersson är uppenbarligen väldigt nöjd med den här politiken som har gjort att nästan hundratusen fler människor har blivit arbetslösa, att svenska hushåll har otroligt svårt att få vardagsekonomin att gå runt. Men Ulf Kristersson, han är glad och smilar på. Eh det är ju inte riktigt den attityden som jag tror att Sverige behöver just nu. Att man faktiskt ser problemen som de ser ut för vanliga familjer, gör något åt det. Både vad gäller konjunkturpolitiken och ja, jag är nationalekonom, men också vad gäller tillväxtpolitiken. För det är ju inte bra nu för det svenska näringslivet som har investerat så mycket i ny grön teknik att vi har en regering som inte stöttar dem i det arbetet utan tvärtom ger vika för Sverigedemokraternas kulturkrig mot den nya gröna tekniken som svenska näringslivet investerat så mycket i. Jo det är ju svenska jobb och svenskt välstånd som står på spel.

[1:05:52] **Anders Holmberg**

Vi skickar det vidare till Jimmie Åkesson.

[1:05:54] **Jimmie Åkesson** (SD)

Är det det som är Socialdemokraternas lösning på den ekonomiska situationen? Att vi ska kasta in ännu mer pengar i dödsdömda företag som inte bär sig självt och som vi behöver fylla på och fylla på och fylla på och fylla på för att de överhuvudtaget ska överleva. Det är ju fullständigt vansinnigt ärligt talat. Alltså det är ju som sägs här. Alltså vi har en, vi har levt i en lågkonjunktur under väldigt lång tid. Eh det är klart att arbetslösheten ökar i en lågkonjunktur, men det pekar åt rätt håll. Det pekar åt rätt håll nu. Vi för en politik som stimulerar ekonomin. Vi för en politik som ökar skatteintäkterna. Det är gigantiska investeringar i försvar, i infrastruktur. Kriminalvårdens utbyggnad är en annan sådan sak som kommer att öka tillväxten. Eh men vi måste ju också vara

[1:07:10] Camilla Kvartoft

Så där finns det väl lite olika syn då på hur man ska agera när det gäller just hushållens ekonomi och få fart då på ekonomin i Sverige. Ska man ha breda skattesänkningar till alla eller ska man rikta skattesänkningarna och höja bidragen? Och det står ju Miljöpartiet för. Ni vill höja bland annat barnbidrag till exempel då. Varför är det en bättre politik?

[1:07:33] Amanda Lind (MP)

Ja men först och främst om man vill stimulera ekonomin så brukar ju det vara en rätt vedertagen uppfattning att om man satsar på de hushåll som har det tuffast, eh då kan också de göra de inköp som behövs som man kanske har hållit för att göra. Och här har ju regeringen fått kritik från Finanspolitiska rådet, inte minst, för att man sänker skatterna eh och lånar för det istället för att till exempel göra riktade satsningar på de hushåll som har det tuffast. Och jag vill också säga att såhär, vi har ett Sverige då fattigdomen har fördubblats. Vi har ett Sverige då klyftorna ökar, där de som har det allra tuffast, inte minst ensamstående mammor, eh går back tretusen kronor varje månad. Och det är därför vi har föreslagit också ett, ett ensamförsörjartillägg till barnbidraget så att just de hushåll som har det tuffast också ska kunna få den där lilla lättnaden.

[1:08:18] Anders Holmberg

Simona Mohamsson.

[1:08:19] Simona Mohamsson (L)

Jag vill bara förtydliga att alternativen här står inte mellan generella skattesänkningar till svenska folket och några skattesänkningar. Alltså det här gänget, om man nu lägger ihop alla favoritskatter de har, kommer att vara en skattechock för svenska folket. Det är det alternativen står emellan. Och en skatt som jag vet att både Sossarna och Vänsterpartiet älskar är ju skatten på sparande för att de har en gammaldags syn på vilka som sparar. De tror att det är en aktivitet för kapitalister. Men låt mig uppdatera eh verkligheten för de som ISK-sparar. Det är en folkrörelse. 4,2 miljoner svenskar sparar i ISK. Jag är glad över att Liberalerna tillsammans med den här, med det här samarbetet har sänkt skatten. Jag kan ge ett löfte i kväll att jag kommer fortsätta kämpa för att vi ska sänka skatten på sparande. För lärarinnan och för industriarbetaren som i dag sparar för sin framtid.

[1:09:13] Magdalena Andersson (S)

Vi har alltså inga förslag på att höja skatten på de för ISK, bara för de som har mer än tre miljoner på sitt ISK-sparande. Och det är inte så många lärarinnor som har det.

[1:09:21] **Simona Mohamsson** (L)

Ja men lägger man ihop allt, era bankskatter, förmögenhetsskatten, fastighetsskatten, gåvoskatten och arvsskatten. Och så lägger man på. Alltså, det är en fantastisk cocktail. Drivmedelsskatten, jordbruksskatt. Vi kan vara på Det är en skattesmocka som kommer möta svenska folket. Människor som varje dag sliter, som sparar sina pengar, som går upp varje morgon, som utbildar sig, räcker upp handen och vill vara den där läkaren eller läraren. De kommer mötas av eran skattechock.

[1:09:50] **Anders Holmberg**

Jag tror att du också var.

[1:09:55] **Nooshi Dadgostar** (V)

Jag var nämnd här, jag uppmärksammade det. Nej men det här som du säger stämmer inte. Men vi tycker att miljardärer ska betala mer i skatt och ni som står här ska betala mer i skatt tycker vi. Eh återigen, styrråran för att hantera sådana här situationer för den här högerregeringen kommer alltid vara att skydda de absolut rikaste. Och Jimmie Åkesson är med på det här tåget nu. Han har ju också, eh tycker ju också att det här har blivit fantastiskt bra. Sextusen kronor i månaden har ju bara ni som står här fått i sänkt skatt och ännu mer för de absolut rikaste. Men det har aldrig varit så här dyrt att vara svensk. Det kostar alltså mer än tiotusen kronor i månaden att gå runt som en vanlig arbetarfamilj i dag än när de här började bestämma. Jag vill nämna tre saker som vi ska göra åt det här. Dels föreslår vi trettio miljarder för att höja kvinnors löner i offentlig sektor. Vi pratar undersköterskor, sjuksköterskor, fritidspedagoger, barnskötare. De är felavlönade och ska ha högre löner. Det är nummer ett. Sen handlar det om tandvården. Den har blivit alldeles för dyr. Vi vill att tandvården för alla åldersgrupper ska vara gratis på samma sätt som den är för vanlig sjukvård. Och så handlar det om hyrorna. Hyrorna har höjts tre gånger så mycket under Ulf Kristerssons period som statsminister än förra gången. Och vi föreslår därför sänkta hyror och i förlängningen, eller förlåt frysta hyror i förlängningen sänkta hyror.

[1:11:29] **Camilla Kvartoft**

Ebba Busch, vad säger du om det?

[1:11:31] **Ebba Busch** (KD)

När jag zoomar ut ifrån den här diskussionen som vi har här så undrar jag om inte Sverige just nu är kanske västvärldens mest underskattade ekonomi. Eh vi har som sagt lyckats gå ifrån EU:s bottenliga till toppen. Vi har en tillväxtprognos i år på 2,7. Jämför man det med USA, euroområdet, med Storbritannien, Tyskland, Frankrike, så går Sverige alltså väsentligt mycket bättre. Vi har en statsskuld som just nu ligger på trettiosex. Jämför det med EU-snittet som ligger på åttiotvå, alltså nästan dubbelt så mycket. USA har en statsskuld på, på hundratjugofem. Alltså makroekonomiskt så går vi alltså starkare än nästan alla andra som vi brukar jämföra oss med. Så Magdalena Andersson, jag pratar gärna nationalekonomi och vi måste tro på Sverige, måste tro mer om Sverige. Vi har ju de ekonomiska resurserna som vi ska använda för att se till att Sverige står starkare i de här turbulenta tiderna. Det är därför jag går till val på Bygg Sverige starkt-strategin.

[1:12:40] Camilla Kvartoft

Elisabeth Thand Ringqvist, vad säger du om Ebba Busch beskrivning här av svensk ekonomi och svenska läget?

[1:12:46] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Ja men jag zoomar också ut och jag ser arbetslösheten. Jag ser en regering som åtta gånger av åtta har underskattat arbetslöshetens utveckling i Sverige. Eh jag ser en regering som just nu tror att det finns en prognos av tillväxt på 2,8 procent. Det finns banker i Europa som tror på en och en halv procent, IMF två procent. Ni försöker måla upp att vi har en tillväxt som är större. Jag tror också på Sverige, men jag vet att om inte vi ser till att fixa arbetslösheten. Det är så pass många som sitter där hemma i dag som känner att, men jag vet att det finns någon som är arbetslös. Man känner någon arbetslös helt plötsligt. Det finns, eftersom det är hundra tusen fler, det är hundra tusen som ändå har läst på universitet eller högskola som heller inte har ett jobb. Vi har en helt ny typ av arbetslöshet där unga människor inte får jobb. Och jag vet också att det finns de som har varit arbetslösa länge och som inte kan svenska språket. Det krävs olika typer av åtgärder. Vi kräver en åtgärd som handlar om de som inte kan svenska, de som har yrkesutbildning. Vi behöver andra åtgärder för de som har pluggat under många år men ändå inte får något jobb. Och sen behöver vi det för unga. Fler måste, fler unga måste få sitt allra första jobb.

[1:13:51] Ebba Busch (KD)

Så varför är Magdalena Andersson din statsministerkandidat? Du står verkligen på helt fel sida.

[1:13:54] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Hörni, det har den här studion på.

[1:13:56] Camilla Kvartoft

När det gäller arbetslösheten så hade vi tänkt att vi ska prata specifikt om den, men vi tänkte att vi bara stannar kvar lite grann i det här som ni har varit inne på, inkomstskillnader. För vi tänkte att ni ska få rösta här. Som vi sa i början så fortsätter ju inkomstskillnaderna i Sverige att öka. De som har inkomster från aktier, ifrån fastigheter, ifrån annat kapital, de drar ifrån. Så frågan här är: Är det ett problem att inkomstskillnaderna i Sverige ökar? Ja. Jaha, här står det.

[1:14:38] Anders Holmberg

Okej, här står det en helt annan fråga i bild än den vi ställde.

[1:14:42] Camilla Kvartoft

Men, men ni har ju svarat på den frågan.

[1:14:43] Anders Holmberg

Så kan det bli med tekniken.

[1:14:44] Camilla Kvartoft

Ni har ju svarat på den frågan som jag ställde. Och då tycker då. Ja, Amanda Lind, du tycker inte det, du tycker att det är ett problem att inkomstskillnaderna ökar?

[1:14:55] Amanda Lind (MP)

Ja, det är absolut ett problem. Alltså ökar ojämlikheten i Sverige så får det direkt utslag på, på tryggheten. Och jag tycker heller inte att det är rimligt att liksom majoriteten av regeringens satsningar och skattesänkningar då går till de som har mest medans de som har minst halkar efter. Och därför undrar jag liksom att man vill behålla och cementera de här orättvisorna och dessutom lägger fram reformer som ökar fattigdomen på olika sätt. Det tycker jag är ganska absurt.

[1:15:21] Anders Holmberg

Ebba Busch, du har tryckt rätt. På vilken fråga undrar jag? Men frågan var: Är det ett problem att inkomstskillnaderna ökar? Att de som har gott om kapital har dragit ifrån?

[1:15:32] Ebba Busch (KD)

Men, men det här är väl den mest klassiska höger vänsterfrågan. Är det ett problem att människor som har pengar får mer pengar? Nej. Är det ett problem att människor som inte har pengar, eh, eh, att det ökar? Det är ett problem. Det är dem vi ska lyfta ur fattigdomen. Själva klyftan tycker inte du är ett.

[1:15:52] Anders Holmberg

Om den ökar är inte ett problem.

[1:15:53] Ebba Busch (KD)

Nej, så länge människor har tillräckligt att leva på, att det är möjligt att göra klassresor i Sverige, att det är möjligt att göra som jag, att liksom göra en jätteinkomstresa. Det är det hoppet som måste finnas för fler barn i det här, i det här landet. Det är det viktiga. Alltså jag har inte ett problem med att människor är rika. Jag har ett problem med att vi inte får fler människor ur fattigdom. Våra skattesänkningar har gått mest till de som har minst.

[1:16:17] Anders Holmberg

Magdalena Andersson, vad svarar du?

[1:16:20] Magdalena Andersson (S)

Nej men det är väl något av det som man har varit väldigt stolt över i Sverige. Just att vi inte har de här enorma klyftorna som sliter ihjäl, sliter sönder samhället, som liksom gör att, att barn får så extremt olika uppväxtvillkor. Vi vill ju ha ett samhälle där alla barn kan växa upp i trygga familjer, oavsett om deras föräldrar gör klassresor eller om de inte gör det. Vi vill ju att alla ska kunna leva ett gott liv. Och då är ju nummer ett det är att alla har ett jobb att gå till och att man får en bra lön som man kan leva på när man jobbar. Två är att vi har en välfärd som är tillräckligt bra för alla i landet så att man inte behöver de här privata sjukvårdsförsäkringarna eller betala extra på äldreboende för att få en söndagsstek. Det är en enorm viktig omfördelningskraft. Och det tredje handlar ju om att man när man satsar i den ekonomiska politiken ser till att höja barnbidragen. Vi

[1:17:24] **Anders Holmberg**

Får jag bara fråga en sak där? För att här gällde det ju i första hand, när man tittar på det här så gäller det i första hand att kapital, de som har gått om kapital drar ifrån och säga det är det som förklarar inkomstskillnaderna. Vill Socialdemokraterna göra något åt det?

[1:17:37] **Magdalena Andersson** (S)

Vi vill ju att de som har en allra högst inkomst, när de här som har fått väldigt stora skattesänkningar, att de ska bidra mer i skatt. Och sen har vi också förslag på att de som har riktigt mycket på sitt ISK-konto inte ska få den skatterabatt som, som de som är normalsparare får.

[1:17:52] **Camilla Kvartoft**

Nooshi Dadgostar talade om miljardärsfatt. Vad säger du om det, Ulf Kristersson?

[1:17:56] **Ulf Kristersson** (M)

Jo, men det låter som ett trovärdigt hot tycker jag. Det är ju som påpekas. Läger man ihop, lägger man ihop skattehöjningarna här, då har man en rätt imponerande grupp skatter som man skulle kunna höja här. Så att bara svenska folket vet vad de ger sig in på. Jag gillar i grund och botten det jämlika Sverige. Jag gillar i grund och botten det jämlika Sverige. Det betyder inte att alla har lika mycket. Det betyder inte att ansträngning inte ska löna sig. Självklart inte. Men om man vill ha det jämlika Sverige, då finns det i grund och botten två olika alternativ. Antingen höjer man skatterna på alla som har tjänat mycket pengar så att de ska få mindre pengar i plånboken. Eller ser man till att de som i dag står utanför arbetsmarknaden, framför allt många invandrare, kommer in och börja jobba och att det inte är bara de som sysslar med aktier som kan få riktigt mycket pengar, utan att vanligt arbete ska man kunna bli riktigt, riktigt rik på. Och därför vill vi hylla principen hälften kvar så att även en ingenjör och en överläkare får behålla åtminstone halva löneökningen om man jobbar en extra helg. Det här var vi- Rika ska inte bli fattigare, fattiga blir rikare. Jämlikhet inom ramen för ett samhälle som systematiskt uppmuntrar hårt arbete och ansträngning. Det här gänget. Vill kapa topparna, ta in mer skatt och sedan dela ut det till alla andra. Det är helt fel väg.

[1:19:14] **Camilla Kvartoft**

Ni ska få svara, men Jimmie Åkesson, du tryckte ju gult här. Är du, skiljer du dig på något sätt därifrån hur Ulf Kristersson resonerar?

[1:19:21] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag trodde jag skulle bli mer intressant om jag tryckte gult. Så att jag skulle få prata och det fick jag ju nu. Så det var ju tur det. Nej men, det enkla svaret är ju nej. Det är inte ett problem att vi har människor som har kapital och som kan investera och skapa arbetstillfällen och företag som växer och allt det där. Det förstår jag att den sidan är emot i stora delar, men det är någonting som vi bejakar. Det är helt grundläggande för, för vårt samhälle. Sen håller jag med om att vi ska ha en

[1:20:05] **Anders Holmberg**

Amanda Lind.

[1:20:06] **Amanda Lind** (MP)

Nu har vi diskuterat sjukvården till exempel och konstaterat att vi har en underfinansiering, vi måste göra mer. Och då är det väl rätt rimligt att de som har de allra högsta inkomsterna, de superrika, som dessutom har fått stora skattesänkningar, bland annat mer politik, också bidrar lite mer. Och jag tänker såhär, ensamstående kvinnor som jobbar inom välfärden i dag går back varje månad. Alltså det här är ju kvinnor som jobbar och gör rätt för sig. Vi har ju fler barn i dag som vräks. Vi har fler barn som växer upp i fattigdom. Och jag. Varför vill inte Jimmie Åkesson göra någonting åt detta?

[1:20:37] **Jimmie Åkesson** (SD)

Därför att det fungerar inte så som du beskriver det. Alltså det där är ju apropå ungdomsförbundsdebatter. Alltså det är inte så att om du tar in hundra procent i skatt så blir det bättre.

[1:20:47] **Amanda Lind** (MP)

Och vem har sagt det? Det är ju en absurditet.

[1:20:49] **Jimmie Åkesson** (SD)

Det är ju en absurditet. Nej, jag försöker förklara liksom grundläggande ekonomiska mekanismer här. Vi har alltså i dag högre intäkter i form skatt än vad vi hade tidigare, trots att vi har sänkt skatten. Eh, och jag kan förstå att man kanske behöver tänka både en och två gånger för att förstå varför det blev så. Men så fungerar det.

[1:21:09] **Amanda Lind** (MP)

Men säg det här till kvinnor som går back tretusen kronor varje månad.

[1:21:11] **Jimmie Åkesson** (SD)

Vi tar det, vi tar det, Amanda Lind. Självklart så att det enkla svaret är, ja men vi tar in lite mer skatt så kan vi finansiera det där. Men det fungerar inte så, utan då får vi mindre pengar att lägga på välfärden totalt sett. Och därför kan man inte göra på det viset som du beskriver.

[1:21:25] **Anders Holmberg**

Kort svar, sen ska vi gå till arbetslösheten.

[1:21:26] **Amanda Lind** (MP)

Men det stämmer ju inte. Men det är klart att vi måste se till att vi får in mer pengar så vi kan satsa.

[1:21:43] Anders Holmberg

Då ska vi gå över just för vi var inne på det lite grann här när det gäller arbetslösheten. Enligt SCB så är i dag omkring femhundra tusen människor arbetslösa i Sverige. Arbetslösheten har minskat något men ligger fortfarande på en hög nivå. Lågkonjunkturen har gjort att arbetslösheten har ökat kraftigt också bland akademiker. Hundraartotusen av de inskrivna på Arbetsförmedlingen har eftergymnasial utbildning. Tvåhundra sjuttusen personer är långtidsarbetslösa. Nära två tredjedelar av dem är utrikes födda.

[1:22:18] Camilla Kvartoft

Mm, och olika grupper här har naturligtvis olika behov. Elisabeth Thand Ringqvist, du var inne på det tidigare. Och jag tänkte att du, om vi börjar med att tala då om de långtidsarbetslösa. Hur ska de komma i arbete?

[1:22:33] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Två saker. Man måste rusta dem bättre. Man måste se till att SFI, ja, försvinner från jordens yta och den ersätts med någonting som heter arbetssvenska eller jobbsvenska. För det är det som gör att människor kan komma i jobb. De måste också ha yrkesutbildningar som gör att de är korta, som gör att de också kan börja jobba på en gång. Och man måste också se till att efterfrågan hos företagen blir enkel. Det vill säga, inte en massa krångliga system utan man sänker skatten, arbetsgivaravgifter, eh, anställningsskatten. Och man gör det också så att det är skattefritt för dem som ska börja jobba från början. Det ska vara så attraktivt för både de som anställer och de ska, de som ska ut på arbetsmarknaden för att man ska komma åt den här långtidsarbetslösa. Och det är viktigt. Jag vet att många tycker att det är konstigt att man pratar om arbetsgivaravgifter. Men jag som företagare vet att när man pratar med Skattemyndigheten, då vet man vad som gäller. Pratar man med Arbetsförmedlingen eller någon annan myndighet och tycker företaget är för krångligt och då bryr de sig inte och då blir det inga fler jobb.

[1:23:26] Camilla Kvartoft

Ebba Busch, förslaget härifrån är alltså slopa arbetsgivaravgifter och slopa till och med inkomstskatten då för de som är långtidsarbetslösa och som får ett jobb. Är det den typen av radikala grepp som behövs för att, för att den här gruppen ska komma ut på arbetsmarknaden?

[1:23:44] Ebba Busch (KD)

Återigen så blir det så tydligt hur skadligt det vore om vi lämnade liksom lag, ordning och reda och gick över till ett gäng som varken har ett lag eller ordning. För Elisabeth Thand Ringqvist driver ju liksom en politik som går rakt i motsatt riktning med, med övriga gänget. Och vi ligger ju närmare varandra här. Vi tror att vi behöver öka drivkrafterna till att jobba. Det är därför vi nu inför ett bidragstak. Det är också helt uppenbart så att en väldigt stor andel av de som står utanför arbetsmarknaden är utrikesfödda. Störst är det bland dem som är dessutom utomeuropeiska. Men

[1:24:48] **Anders Holmberg**

Nooshi Dadgostar, vad säger du? Vad är, vad är receptet för att försöka komma åt långtidsarbetslösheten och de som inte kommer in? Nej men medans andra EU-länder har en minskande arbetslöshet så har ju arbetslösheten här skjutit i höjden.

[1:25:03] **Nooshi Dadgostar** (V)

Och det har ju alltså inte med någonting annat att göra än med den här regeringens politik. Och lite som en spegling till den förra diskussionen, ekonomisk jämlikhet. Varför är det farligt? Jo, bland annat för att det skapar, ojämlikhet skapar stor arbetslöshet. De har gjort vanligt folk fattigare. Det kostar i dag tiotusen kronor mer i månaden att gå runt som familj än vad det gjorde förut. Det gör ju att man kan efterfråga mycket mindre. Alltså du går ut och handlar mindre, du köper mindre från våra små och medelstora företag. Det är ju hälften av vår ekonomi som handlar om privat konsumtion. Det är liksom nummer ett. Vi måste fylla människors plånböcker. Om våran budget hade gått igenom så hade en vanlig arbetarfamilj, busschaufför, undersköterska fått tretusen kronor mer i plånboken per månad. Nummer två, vi måste investera i vårt land. Vi måste se till att tågen går och att vi får mer räls där ute. Inte lägga ner nattågen, inte spara ner på det. Bygg billiga hyresrätter. Varför tog ni bort det investeringsstödet?

[1:26:11] **Camilla Kvartoft**

Ja vi håller oss till det här med långtidsarbetslösheten. Vad säger du Simona Mohamsson? Vad är det som krävs där? Är det bidragstak eller är det snarare att mer utbildning och stöd för att få jobb?

[1:26:24] **Simona Mohamsson** (L)

Två delar, en kravbaserad arbetsmarknadspolitik och integrationspolitik krävs. Och sen krävs det också att det ska löna sig att plugga och sen ta ett jobb. Det är så intressant att så många gånger om man har lyssnat här senaste två debatterna så har den rödgröna sidan sagt: "Vi ska höja lönerna". Men samtidigt så vill de ju höja skatterna för just de personerna som ni har sagt att ni vill höja lönerna för. Man ger med ena handen och sen tar man med andra. På vår sida lyckades vi ju både sänka skatten för vanliga människor med över femtusen kronor i månaden för att lägga på fredagsmyset, spara till charterresan och samtidigt göra historiska satsningar på välfärden, skolan. Över sex miljoner böcker har mött landets alla elever, fler speciallärare och skolsociala team. Med oss får man både skattesänkningar och satsningar på skolan.

[1:27:17] **Camilla Kvartoft**

En sista kommentar då bara när det gäller, vi nämnde ju det här med akademikerarbetslösheten också. Att det är så pass många som har en eftergymnasial utbildning som också är arbetslösa. Det finns ju diskussion om att det är AI som kan göra att det är svårt att få jobb för vissa. Alltså,

[1:27:38] **Ulf Kristersson** (M)

Jag har det där ganska nära mig hemma just nu. Vi har ju tre döttrar som är mitt i eller på väg ut ur akademiska utbildningar och diskuterar ju väldigt mycket att det finns också arbetslöshet. Inte enbart det vi pratar om, den strukturella, alltså i hög grad invandrare som inte kan svenska och som borde lära sig svenska och sen flytta inte minst norrut, där det finns en massa jobb. Jag har varit mycket i Norrland nu senaste veckorna. Det är intressant att de alla vet ju, för alla har ju släktingar som flyttade söderut. Och nu ska det vara så rasande svårt att få arbetslösa människor i södra Sverige att flytta norrut. Och där blir ju bidragsreformen viktig. Men när det gäller akademikerna så är det naturligtvis så att lågkonjunkturen, handelskriget, hög inflation har ju inte gjort det lättare för företag att anställa också akademikeryrken. När ekonomin vänder så kommer en del av detta lösa sig själv. Sen är det också en del om teknikutveckling och därför är det så bra att vi har mer ingenjörer, fler människor som läser precis de saker som vi vet har hög träffsäkerhet på arbetsmarknaden. Ingenjörsyrken och vårdsyrken skulle jag säga. Där har vi riktigt bra arbetsmarknad de kommande åren.

[1:28:43] **Anders Holmberg**

Då ska vi ta oss över till nästa debattämne. Men först ska vi via kortfrågor ge lite bredare bild av partiernas svar på en del politiska frågor.

[1:28:56] **Camilla Kvartoft**

Utsläppen har ökat under delar av den här mandatperioden, vilket gör att det ser svårt ut att klara klimatmålen framöver. Ska politiken nästa mandatperiod utformas så, så att Sverige klarar EU:s klimatmål till 2030? Det är frågan till er.

[1:29:20] **Anders Holmberg**

Så, vi har en röd tryckning. Den kommer från Jimmie Åkesson, Sverigedemokraterna.

[1:29:26] **Jimmie Åkesson** (SD)

Och nu blev det intressant.

[1:29:28] **Anders Holmberg**

Varför tyckte du så?

[1:29:29] **Jimmie Åkesson** (SD)

Nej men alltså, det, vi måste utgå från vad vi har för behov. Vi måste utgå från vad människor behöver. Vi måste utgå ifrån att vi kan inte göra som vi gjorde tidigare. Det vill säga vi, vi har världens högsta bränslepriser, vi monterar ner fullt fungerande kärnkraft och allt vad det nu är i någon slags ideologiskt, bisarr, ja verklighetsflykt. Utan vi behöver se till verkligheten. Och det, det vi har kommit över, även om vi nu möjligen svarar lite olika här, så är vi ändå överens om att klimatpolitiken, utsläppspolitiken, den ska vara baserad också på verkligheten och på svenska intressen. Och det är det som skiljer oss från den andra sidan.

[1:30:07] **Camilla Kvartoft**

Det är ju kortfrågor det här, så vi börjar två korta svar. Magdalena Andersson, du tryckte gult här.

[1:30:14] **Magdalena Andersson** (S)

Ja men det har ju, det har ju varit bred samsyn i riksdagen också nyligen om att vi, att de här målen ligger fast och jag vill föra en politik för att vi ska försöka nå målen. Problemet är att de här partierna har ju under de här åren fört en politik som gör att vi är längre från målen och det kommer göra att det är mycket, mycket svårare. Och därför kan jag inte riktigt trycka ja på knappen. Det är naturligtvis min ambition, men måste ju gå, det måste ske på ett sådant sätt att det är rimligt för svenska folket.

[1:30:38] **Anders Holmberg**

Då tar vi nästa fråga. Det gäller biståndet. Biståndets andel av Sveriges BNP har minskat från 0,9 procent 2023 till 0,7 procent i år. Frågan är då, bör biståndet höjas? Ja och där. Grönt från oppositionen.

[1:30:59] **Camilla Kvartoft**

Ja och ska vi se KD, Ebba?

[1:31:02] **Ebba Busch** (KD)

Jag kan inte rösta.

[1:31:03] **Camilla Kvartoft**

Vad vill du rösta på?

[1:31:04] **Ebba Busch** (KD)

Jag vill rösta avstå.

[1:31:05] **Anders Holmberg**

Ja okej, du vill rösta gult.

[1:31:06] **Camilla Kvartoft**

Gult. Men då ska vi se. Ulf Kristersson, du tryckte rött. Biståndet bör inte höjas. Varför inte?

[1:31:14] **Ulf Kristersson** (M)

Av många skäl. Det är inte rimligt och rättvist att i den tid vi lever just nu återgå till ett enprocentsmål. Det skulle vara nitton miljarder kronor bara i år. Det är en helt orimlig. Jag tycker det är som vår inriktning på ett vassare bistånd har blivit mycket, mycket bättre, mer fokuserat där vi kan göra riktigt unik nytta. Så att svaret är nej.

[1:31:37] **Anders Holmberg**

Amanda Lind, du tycker att biståndet ska höjas?

[1:31:40] **Amanda Lind** (MP)

Absolut. Både när det gäller klimatpolitiken och biståndspolitikerna så är ju det att se verkligheten.

[1:32:03] **Camilla Kvartoft**

Sista kortfrågan då. Och den handlar om kriget som påverkar oss alla på olika sätt. Var det rätt av USA och Israel att anfälla Iran? Ja.

[1:32:21] **Anders Holmberg**

Här har vi ett antal röda. Mycket gult. Mycket gult.

[1:32:25] **Camilla Kvartoft**

Får jag fråga dig, Ebba Busch, varför trycker du gult?

[1:32:29] **Ebba Busch** (KD)

Av den anledningen att det blev en ganska stor diskussion om folkrätten efteråt. Och jag har väldigt svårt att se att USA:s och Israels beslut att attackera Iran var liksom i linje med folkrätten. Men det, den iranska, islamistiska, islamska regimen utsätter det iranska folket för varje dag är ju verkligen inte i linje med folkrätten. Och är det något jag önskar för det iranska folket så är det att de kan få lov att välja sin framtid, att de får lov att gå till val i öppna fria demokratiska val. Men Trump tycks ha klivit in utan en vettig plan och det får nu hela världen betala ett väldigt högt pris för utan frihet i Iran. Och det är ett problem.

[1:33:12] **Anders Holmberg**

Rött tyckte Magdalena Andersson. Varför?

[1:33:15] **Magdalena Andersson** (S)

Jag tycker precis som Ebba Busch. Fast jag tyckte rött och du tryckte gult. Men det var inte förenligt med folkrätten. Vi vill ha en annan regim i, i eller vi vill att iranska folket ska få välja sina egna ledare. Men nu blir det kaos i världen.

[1:33:28] **Anders Holmberg**

Men då hinner vi med, vi hinner med också en tryckte grönt. Du, det var, det var rätt.

[1:33:32] **Jimmie Åkesson** (SD)

Ja moraliskt så tycker jag att vi ska störta regimen i Iran. Det är också en mer komplex fråga än bara regimen i Iran. Det handlar om hela Mellanösternkonflikten där Iran är hjärnan bakom det som hände i Israel den sjunde oktober och en lång rad andra problem. Och därför så är det riktigt. Men självklart, problemet är att det inte finns en plan och den borde man ha haft naturligtvis.

[1:33:57] **Anders Holmberg**

Då går vi vidare och vi går till kvällens sista ämne, nämligen migration.

[1:34:02] Camilla Kvartoft

Antalet asylsökande till Sverige har minskat under hela mandatperioden och är nu historiskt lågt. Förra året sökte sextusensjuhundra personer asyl i Sverige. Samtidigt sökte niotusensjuhundra ukrainare skydd enligt massflyktsdirektivet. Det finns en stor majoritet i riksdagen för att migrationspolitiken ska fortsätta att vara stram. Men på senare tid har diskussionen istället handlat om vilka som ska få stanna i Sverige och med vilka villkor. Utvisningarna av tonåringar och unga vuxna, trots att deras familjer fått stanna, har väckt stor debatt. Precis som frågan om att helt skrota de permanenta uppehållstillstånden.

[1:34:49] Anders Holmberg

Ja, i mars så meddelade Tidöpartierna att man ska se över regelverket för de kritiserade så kallade tonårsutvisningarna. Ulf Kristersson, när ni meddelade det där, då sa du att de unga vuxna som gjort rätt för sig och studerar på en gymnasieutbildning, de ska få goda förutsättningar att avsluta sina studier och stanna här. Så jag undrar, vad är ambitionen från Moderaternas sida när det gäller den här förändringen? Är det att alla unga vuxna som har studerat här och som har sin familj här, de ska kunna stanna i Sverige?

[1:35:23] Ulf Kristersson (M)

Får först bara säga att ni gör det ju väldigt enkelt från början här. Det finns en bred majoritet i riksdagen för en stram migrationspolitik. Ja, det är för att vi kan lägga de förslagen och Socialdemokraterna röstar ja till dem. Det här gänget. Det här gänget hade ju aldrig kunnat ens lägga förslagen om en stram migrationspolitik. De vill ju öka invandringen. Bara så vi har klart för oss.

[1:35:43] Anders Holmberg

Jag förstår men du sa att vi gjorde det enkelt. Vi ville bara beskriva att det finns en stor majoritet.

[1:35:45] Ulf Kristersson (M)

Jo men ni vill hoppa över den stora frågan och sen gå direkt på den här frågan. Den här frågan hade inte blivit aktuell överhuvudtaget om inte vi hade fört en stram migrationspolitik. Bara så det är sagt. Bra. Ibland måste man liksom också korrigera era ingångar tycker jag i de här sakerna. Nej men som vi sa på den presskonferensen, det var ju det att, att den strama migrationen, den ligger fast. Det var en dålig idé att överhuvudtaget ha den här temporära lagstiftningen som kom 2016 och 2021. Nu försöker vi lösa detta genom att åstadkomma en ärlig chans för de som har blivit vuxna i det här glappet och riskerar att tvingas lämna landet. Och vi kommer med en proposition nu under våren så att riksdagen, om de nu väljer att sommarjobba på riksdagen, också kan fatta beslut historiskt snabbt om en sådan här.

[1:36:31] Camilla Kvartoft

Och vad vill Moderaterna där då? Hur länge ska de få, ska de få stanna för alltid eller till en viss ålder?

[1:36:37] **Ulf Kristersson** (M)

Nja, men det beror där vi ser helt. I grund och botten så är det här ju människor som i så fall ska ha egna skyddsskäl om de ska stanna här eller egna arbetsmarknadsskäl eller studieskäl naturligtvis. Förr eller senare måste man ju bli vuxen och ha egna skyddsskäl om man ska få uppehållstillstånd på den grunden. Men det är också så, det är ju väldigt få som har levt här i tjugo år som det ibland beskrivs som lagligt. Som inte redan skulle få den rätten, utan rätt ofta är det här också exempel där familjer har fått avslagsbesked, ska lämna landet, har vägrat lämna landet och sen är det en ung vuxen som hamnar i kläm mitt i allt detta. Men vi ser det här problemet och därför beskrev vi det och vi tycker också att de här unga människorna som inte är orsaken till deras föräldrars beslut, att de ska få en ärlig chans att lyckas bra i Sverige. Men grundproblemet var ju att vi har haft den här lagstiftningen från början överhuvudtaget.

[1:37:30] **Camilla Kvartoft**

Elisabeth Thand Ringqvist, vad säger du? Vad, vad vill Centerpartiet ska gälla för de här unga personerna?

[1:37:36] **Elisabeth Thand Ringqvist** (C)

Först tänkte jag säga att vi står också för en återhållsam migrationspolitik, men med sunt förnuft. Det här som hände var ju när, eh, stort många, många reste sig i Sverige och sa att, och visade på de här gymnasieungdomarna som blev utvisade. Och det var då först som reger-regeringen reagerade, vilket kommer att skydda en del. Vi tycker ju att man ska få vara kvar och få vara med sin familj. Man ska inte bryta upp familjer innan barnen har gått färdigt sitt gymnasium och kunna söka sig vidare. Så vi tycker att man ska kunna vara kvar tills man är tjugoett år. Och sen så, så har man inte då studier eller jobb som räcker, då ska de utvisade.

[1:38:12] **Anders Holmberg**

Men den stora frågan- Får jag bara stanna där så att man förstår? Då, då menar ni att när man är tjugoett, även om familjen bor kvar härtillstådes- Ja men då- Då får man lämna landet.

[1:38:20] **Elisabeth Thand Ringqvist** (C)

Ja, det är o, men det är omän-, alltså det är inte speciellt, det är omänskligt att lämna en, en artonåring, eh, och skicka hem den personen som är mitt i studierna. Vi tycker att det bör räcka till tjugoett år så att det finns en trygghet. Men den stora frågan sen handlar ju dessutom om då arbetskraftsinvandringen. Och där är det ju så att, eh, det finns till exempel vissa yrken, som till exempel en sjuksköterska.

[1:38:41] **Camilla Kvartoft**

Nej men vet du vad, vi stannar kvar här. Jag tycker vi går till Amanda Lind istället då. Håller du med Elisabeth Thand Ringqvist här? Att till tjugoett år kan man då få stanna, men sen får man lämna landet.

[1:38:51] **Amanda Lind** (MP)

Ja men vi, såhär, egentligen så är det såhär. Jag tycker det är bra att svenska folket har markerat.

[1:39:21] **Anders Holmberg**

Men du, jag ty-- Vi fick inte riktigt svar på frågan där. Vad vill ni ska hända? Ja men i grund och botten så- Ett ögonblick, får jag ställa klart den bara. Vad tycker ni ska hända när de här personerna då fyller tjuogoett till exempel? Ska de då kunna, som Elisabeth Thand Ringqvist är inne på, att då får man, då får man lämna landet om man inte har andra skäl att stanna.

[1:39:36] **Amanda Lind** (MP)

I grund och botten vill vi se egentligen en humanitär ventil. För vi tycker också att det är jättebra att vi har fokus på tonårsutvisningarna. Men det är inte bara den gruppen. Vi kan ju inte bara prata om ungdomar som går på gymnasiet, utan vi har ju många andra personer just nu som utvisas. Jag träffade i går nittiofemåriga Rabea som har varit i Sverige i tjuo år och nu ska utvisas i princip på sin dödsbädd.

[1:40:01] **Camilla Kvartoft**

Får vi börja med Jimmy Åkesson? Är det anständigt Sverige?

[1:40:02] **Amanda Lind** (MP)

Så jag menar bara att vi behöver en bredare humanitär ventil.

[1:40:05] **Camilla Kvartoft**

För diskussionen har ju varit så, om man då har en anknytning till Sverige, att man har växt upp här, man kan språket och så. Borde det finnas då ömmande omständigheter som gör att då ska man få stanna även om, när man har fyllt tjuogoett?

[1:40:18] **Jimmie Åkesson** (SD)

Ja, generellt tycker jag inte att man kan säga så. Däremot så utvisar jag hellre terrorister och mördare och våldtäktsmän än de som går i skolan och bor hemma hos mamma och pappa. Och det är väl det vi är överens om här nu. Sen är det komplext därför att det handlar inte om en grupp, utan det är väldigt olika grupper och väldigt olika skäl. Och därför behöver vi titta på det här på riktigt. Eh, det vill säga, eh, vi måste landa, hitta en lösning som är långsiktig, inte det här lappa och laga, inte mer tillfällig lagstiftning och inte fler ventiler. För det är precis de där ventilerna som vi har haft som har ställt till de problem som vi har i dag. Därför du kan alltid hitta nya ventiler. Och frågar du Miljöpartiet så vill de ha en ventil för precis allting och dit ska vi inte igen.

[1:40:59] **Anders Holmberg**

Simona Mohamsson, ska det bli en ny ventil?

[1:41:02] **Simona Mohamsson** (L)

Jag tycker att vi ska hitta ett sätt för de här tonåringarna att kunna ha ett eget skyddsskäl, exempelvis för studier eller arbet-arbete. Men jag tycker det är lite spännande att Miljöpartiet säger sen: "Svenska folket har markerat." Ja, det gjorde de också när de bytte regering. Att vi måste ha stram migration. För vi hanterar fortfarande konsekvenserna av eran migrationspolitik. Ethundrasextiofemtusen barn lever i utanförskapsområden där man inte kan prata ordentligt svenska, där man inte ser sina föräldrar gå till jobbet, där det är klanen eller gängkriminella som styr. Det är konsekvensen av den ansvarslösa migrationspolitiken ni har fört. Vi behöver ha, vi behöver ha en princip i Sverige som handlar om ordning och reda och rättvisa i migrationspolitiken. Den som tillhör, tillför, lär sig svenska, den ska få stanna. Den som förstör, den som visar att den inte vill vara en del av det svenska samhället, ja, då är man i fel land.

[1:41:58] **Camilla Kvartoft**

Magdalena Andersson, vad säger du om det?

[1:42:01] **Magdalena Andersson** (S)

Vi gjorde ju den största omläggningen av svensk politik efter flyktingkrisen 2015 och 2016. Och då var ju det de reglerna som gällde den lagstiftning som Liberalerna hade varit med och stiftat tillsammans med moderater och kristdemokrater. Men jag tror i grunden att vi behöver nu ha en förnuftets linje i migrationspolitiken. Vi ska ha en stram migrationspolitik för människor som kommer till Sverige, ja. Vi ska ha tydliga krav på att lära sig svenska och jobba, ja. Vi ska utge, utvisa grovt kriminella, ja. Men att utvisa ton-- skötsamma tonåringar, människor som har lärt sig svenska, som jobbar, som är våra arbetskamrater, våra klasskamrater, våra grannar, att utvisa dem. Det är inte Sverige. Och i grunden så tror jag att tre partier på den sidan håller med mig om det här. Problemet är att ni kommer att låta den fjärde styra.

[1:42:53] **Ebba Busch** (KD)

Vad svarar Ebba Busch på det? Men vårt gäng, vårt blågula lag står för ordning och reda i migrationspolitiken. Vi har städat i er röra till migrationspolitik som gjort att så många människor hamnar i kläm. Eh, på andra sidan så skulle vi få en återgång, oavsett om man tycker att det låter förnuftigt med det Magdalena Andersson säger här och hon röstar, försöker ligga så nära Ulf Kristersson som möjligt i de här frågorna. Så, så får man ju alla andras politik på det här området. Alla fyra har sagt att de vill öka flyktingmottagandet. All-- Två partier, eh, vill höja dagersättningen. Två partier säger nej till nytt regelverk för förvar, skärpta krav för anhöriginvandring, skärpta krav för medborgarskap. Eh, och alla fyra partier skulle jag säga har ett återkommande problem att ens ta ordet islamism i sin mun. Det som innebär att utöver de här hundrasextiofemtusen unga som lever i utanförskapsområden är det nästan en kvarts miljon som lever under hedersförtryck i Sverige. Så att det, linjen går väldigt tydligt mellan ordning i migrationspolitiken som också är human, som lyssnar, som ändrar. Jag stod i kammaren med dig, Amanda Lind, eh, fjortonde februari, januari och sa: "Vi vill styra upp i det här" och nu i maj kommer lagstiftningen som styr upp det. Men rör inte till allting annat. Och den stora konfliktlinjen står inte i migration. Den står i integration och huruvida man är beredd att slåss för svenska värderingar. Det är vi i det här valet.

[1:44:19] Camilla Kvartoft

En kort kommentar om detta.

[1:44:20] Amanda Lind (MP)

Ja men Ebba Busch, du säger att folk har hamnat i kläm. Det är ju det som händer nu med den utvisningspolitik, det här utvisningskaoset vi ser. Det är ju att människor hamnar i kläm och jag tycker att vi ska inte bara prata om dem som arbetar och gör rätt för sig. Vi måste också prata om en nittiofemårig kvinna som ligger på sin dödsbädd och he-hon har alltså fått ett utvisningsbeslut. Jag tycker också att vi måste prata om den familjesplittringslag som planeras till i sommar. Där alltså vart annat år ska man inkomstpröva personer som har fått uppehållstillstånd och asyl i Sverige. Om man har tillräckligt mycket inkomst för att kunna ta emot sina barn från kanske flyktingläger på andra sidan världen. Och jag, jag minns den debatten Ebba Busch. Jag tycker det var bra att ni ändrade er. Och jag vill ställa frågan till Ebba Busch. Kan Ebba Busch garantera att vi inte ser de konsekvenserna nu att familjer splittras och barn tvingas lämna Sverige för att föräldrar blir sjuka eller arbetar?

[1:45:12] Camilla Kvartoft

En mycket kort kommentar från dig för sen ska vi gå vidare.

[1:45:15] Ulf Kristersson (M)

Nej men alltså jag, jag tror svenska folket i grund och botten förstår att ett ja, ett ja beslut, då ska man snabbt komma in i Sverige, man ska lära sig svenska, man ska arbeta, försörja sig själv och följa lagen. Då är man välkommen. Ett nej beslut för man inte har asylskäl, då ska man alltså lämna landet och inte vara kvar gömd här. Om man inte ens kan hålla koll på detta och Miljöpartiet, Vänsterpartiet och halva Centerpartiet vill gå tillbaka till den gamla invandringspolitiken. Och den ska Magdalena Andersson försöka kämpa emot i en rödgrön regering. Jag kan säga bara lycka till.

[1:45:46] Anders Holmberg

Vad säger Nooshi Dadgostar om det?

[1:45:48] Nooshi Dadgostar (V)

Men inget av det här är ju sant. Men frågan är: Vad är humanismen? Vad är medmänskligheten? Det Sverige som vi är så stolta över. Så för sju timmar sedan så åkte Nardin till Arlanda. Hon kramade sin mamma. Tjugoett år gammal, pratar bra svenska, vill bli tandläkare. Det här handlar inte om migration. Det här är ju en deporteringspolitik. Det handlar om svenskar som ska ut för att skapa den här konflikten som Sverigedemokraterna vill ha. För att skapa skräck och oreda i klassrum, i byar, i samhällen. Och, och Rabea som Amanda tar upp, nittiofem år gammal, har varit här i tjugo års tid. Vad är medmänskligheten? Kort kommentar Jimmie Åkesson.

[1:46:36] Jimmie Åkesson (SD)

Ja alltså men så mycket skräck som er ansvarslösa migrationspolitik har skapat för så många människor i vårt land. Det går ju inte att mäta.

[1:46:46] **Nooshi Dadgostar** (V)

Men inte Rabea och Nardin va?

[1:46:48] **Jimmie Åkesson** (SD)

Nu var det jag som pratade nu.

[1:46:49] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nu var det de två jag pratade om.

[1:46:50] **Jimmie Åkesson** (SD)

Var det jag som pratade? Vi tar en i taget. Ja, jag vet inte om vi ska ha den ordningen som vi sa. Jag har viftat jättemycket och så. Verkar det som att man ändå kan skrika rakt ut och, och få ordet. Men nu får du prata. Nej men jag är så otroligt rädd för nu att, att man, för debatten börja låta som den gjorde där någon gång början av 2010 talet. Alltså att, att allting handlar om andras intressen. Poängen med att städa upp efter decennier av misskött migrationspolitik, det är ju för att vi ska kunna återskapa ett land där välfärden inte urholkas, där tryggheten åter kan skapas på riktigt, där vi inte har de här utanförskapsområdena som har skapats och där de som har rätt att vara i landet får vara i landet och de som inte har rätt att vara i landet, de utvisas. Det är det vi gör nu och den linjen måste fortsätta. Och vill man att den linjen ska fortsätta, då måste man rösta på något av våra partier för något mer- Nu drar vi ett streck i just den här diskussionen.

[1:47:48] **Anders Holmberg**

Nu drar vi ett streck i diskussionen om migrationen.

[1:47:50] **Camilla Kvartoft**

Ja precis, för en fråga som har blossat upp de senaste dagarna som kan få stora konsekvenser för arbetet i riksdagen är eh, när riksdagen då i onsdags röstade om strängare regler för att bli svensk medborgare. För då bröt Sverigedemokraterna mot det så kallade kvittningssystemet.

[1:48:09] **Anders Holmberg**

Det här systemet går ut på att om riksdagsledamöter behöver vara frånvarande så plockar den andra sidan också bort lika många ledamöter så att styrkeförhållandena i riksdagen upprätthålls. Men i onsdags så valde Sverigedemokraterna att låta två utkvittade riksdagsledamöter rösta ändå, vilket ledde till att regeringssidan vann en omröstning som den annars hade förlorat.

[1:48:31] **Camilla Kvartoft**

Mm, och Magdalena Andersson, det här har du reagerat starkt på.

[1:48:35] **Magdalena Andersson** (S)

Varför då? Nej men det är för att man skapar kaos i riksdagen och för att man bryter ett handslag, ett gentleman's agreement. Och det är ju Sverigedemokraterna helt unika med att göra det. Det är de som gör det. Ett handslag är inte ett handslag för Sverigedemokraterna. Och nu när vi inte då, som det ser ut nu, inte har något kvittningssystem, då blir det liksom, då blir det tillfälligheter som gör om regeringens politik går igenom eftersom man är ju beroende av två vildar som man inte styr.

[1:49:29] **Anders Holmberg**

Jimmie Åkesson, varför bröt ni den här överenskommelsen?

[1:49:31] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag tycker du beskrev det alldeles utmärkt i din introduktion här. Det handlar ju om att upprätthålla valresultatet, respekten för det väljarna ville på valdagen. Det ska speglas också i omröstningar i riksdagen. Vi har ett problem i dag. Vi har nio stycken vildar från olika partier. Det skapar oförutsägbarhet, det skapar ett problem. Och när då Miljöpartiet i det här fallet väljer att gå till två före detta Sverigedemokrater och köpa deras stöd för att rösta på deras förslag så att hundra tusen människor som vill bli medborgare i landet ska kunna bedömas på de gamla, mer svaga grunderna än de nya tuffare reglerna. Då är det tycker jag Miljöpartiet som i första hand bryter någon slags hederskodex i riksdagen. Man gör inte så, man kapar inte valresultatet på det sättet. Nu fick vi reda på det och då kunde vi gå in och kompensera för det så att valresultatet speglas i omröstningen.

[1:50:28] **Anders Holmberg**

Får jag bara fråga, för när du säger, du talar om valresultatet från, från senaste valet så att säga, men man sitter ju på ett personligt mandat och de här personerna har ju då lämnat Sverigedemokraterna. Så då ser väl maktförhållandena helt enkelt inte ut som de gjorde i riksdagen?

[1:50:42] **Jimmie Åkesson** (SD)

Så kan man se det.

[1:50:43] **Anders Holmberg**

Är det inte något man får acceptera?

[1:50:44] **Jimmie Åkesson** (SD)

Man kan se det så. Man kan också fråga svenska folket om det var så man röstade. Alltså röstade man på partier eller röstade man på två personer som sen blev vildar?

[1:50:54] **Anders Holmberg**

Jag förstår, men så ser ju grundlagen ut liksom.

[1:50:56] **Jimmie Åkesson** (SD)

Ja, min, min ambition det är att se till så att de omröstningar vi har i riksdagen speglar valresultatet. Och jag tycker att vi behöver ha, och det här sätter ju fokus på det, vi behöver ha en

[1:51:24] Camilla Kvartoft

Vi skickar den här frågan till Ulf Kristersson då. Vad tycker du om SD:s agerande här i riksdagen? Är det rimligt så som Jimmie Åkesson resonerar här att man, om det är politiska vildar, då behöver inte kvittningssystemet gälla?

[1:51:39] Ulf Kristersson (M)

Nej men det är klart det är praktiskt att ha ett kvittningssystem, men det bygger ju på att man har en tydlig balans som ska upprätthållas. Nio vildar slår ju sönder det här systemet alldeles uppenbart. Så det, och då får man väl diskutera i riksdagen, ska vi skippa det helt och hållet? En del väljare tycker nog att det kanske inte är så mycket begärt att riksdagsledamöter går och röstar. Det är därför de har blivit valda så att säga. Så det är inte något orimligt krav. Krokodiltårarna från Socialdemokraterna är ju helt absurda. Som två gånger själva har valt att bryta mot gentleman's agreement, både i budgetomröstning och i talmansomröstning. Och när det inte passar deras intressen, då är det nästan ett hot mot demokratin. Det är sådana våldsamma, både krokodiltårar att ta i fråan, liksom från tårna.

[1:52:23] Camilla Kvartoft

Men ni ska få prata vidare om det här, men vi kanske ska göra en votering här då. Så vi får se hur ni ställer er till det här. För att det är ju många lagförslag som ska klubbas i riksdagen före valet och frågan är ju då hur det ska fungera. Och vad tycker ni? Ska kvittningssystemet då återupprättas före valet?

[1:52:48] Anders Holmberg

Det verkar. Ja, till exempel Elisabeth Thand Ringqvist, du tycker det?

[1:52:56] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Ja, det är klart att vi skulle försöka upp, återupprätta kvittningssystemet. Allt annat vore ju liksom att lägga ner det system som vi haft under lång tid. Om det går att göra, det är väldigt osäkert, men vi tycker att det borde göra det.

[1:53:08] Anders Holmberg

Hur ska det gå till då?

[1:53:09] Elisabeth Thand Ringqvist (C)

Nej men det är ju gruppledarna i riksdagen som måste sätta sig ner och formulera det här. Och jag var tidigare gruppledare. Jag vet att det bygger på tillit och förtroende. Det var en stor sak när SD kom in i kvittningssystemet. Man kände att här, vi har tillit till att vi kan få det att fungera. Men vi tycker att man får hålla ordning på sina egna vildar. Då får man ju ha i så fall över, alltså avtal med dem som gör att man så här, om man nu inte ska bli, om man blir partilös, vad händer då? Man måste säkerställa att de personer som man väljer in också kommer att hålla sig i partiets politik.

[1:54:10] **Jimmie Åkesson** (SD)

Nooshi Dadgostar, Vänsterpartiet. Tycker du att det är rimligt att man går till de här vildarna och så köper man dem? Jag tycker Amanda Lind måste berätta vad hon har gett de här vildarna under bordet här för att de ska rösta på hennes förslag. Men är det rimligt att göra så verkligen? För då kapar man ju hela valresultatet. Ett överblick.

[1:54:28] **Amanda Lind** (MP)

Jag måste få svara.

[1:54:29] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag är säker på att om jag hade gjort så hade det låtit precis likadant från den sidan.

[1:54:33] **Amanda Lind** (MP)

Jag förstår, men då vill jag höra. Ja men det är ju fullständigt trams. Nu får du väl sluta Jimmie Åkesson. Vad då köpa? Håll reda på dina egna vildar för det första. Och för det andra vill jag instämna i vad Elisabeth Thand Ringqvist säger. Alltså vår riksdag bygger på att trehundrafyrtionio personer är invalda och det finns inget förbud mot att hoppa av partier eller byta partier, utan det här måste man ju då hantera i det demokratiska arbetet. Och det är ju det här förtroendet som är så viktigt just i de känsliga omröstningarna.

[1:55:00] **Jimmie Åkesson** (SD)

Där det står på väg. Hur såg de här förhandlingarna ut med de här vildarna?

[1:55:02] **Amanda Lind** (MP)

Då måste man kunna. Vi har inte förhandlat med några vildar. Du får ju sluta med falska anklagelser.

[1:55:07] **Jimmie Åkesson** (SD)

Fast ni går ju ut i artiklar som publiceras om misstag och sådana saker. Så det är uppenbart att ni har förhandlat med de här vildarna på något sätt.

[1:55:14] **Anders Holmberg**

Möjligen får ni reda ut det här efteråt. Jag tänkte bara höra det faktum att det inte finns något kvittningssystem. På plats just nu. Vad kommer det att få för konsekvenser Ebba Busch framöver här? Som vi sa, det är väldigt mycket lagstiftning som ska röstas igenom. Ni har också velat kalla in riksdagen under sommaren och sådär.

[1:55:32] **Ebba Busch** (KD)

Och det är ju så mycket utav det som vi har. Vi har ju hållit ett jättetempo under de här fyra åren. Eh och vi behöver nu använda, riksdagen behöver jobba igenom sommaren för att vi ska få igenom den här politiken. Jag tror att svenska folket förväntar sig av oss att våra gruppleddare sätter sig ner och löser ut den här frågan. Och det är det vi driver. Så vi slipper stå med hundratrettiofyre dagar kvar till valet och diskutera kvittningssystem. När vi borde kanske diskutera på migrationsområdet varför det är så viktigt för de rödgröna att man ska kunna bära burka och niqab i Sverige. Det hade varit en vettigare migrations- och integrationsfråga att diskutera.

[1:56:07] **Camilla Kvartoft**

Om vi bollar den då till Ulf Kristersson här för du tryckte gult. Tycker inte du det är lika viktigt att få till ett kvittningssystem?

[1:56:14] **Ulf Kristersson** (M)

Det här beror ju helt på vad som händer med att gruppleddarna ska träffas. Kan man garantera att hur vildarna ska rösta? Alltså hela idén är att upprätthålla en balans som valresultatet återspeglar. Om nio vildar ändå kan kullkasta det i vilken votering som helst, då har ju kvittning ingen som helst betydelse överhuvudtaget. I grund och botten måste riksdagsledamöter gå till riksdagen och rösta i omröstningar. Det är det minsta man kan begära. Kan man sen hitta sätt som gör att någon kan vara sjuk och det inte påverkar resultatet i omröstningen, så är jag för detta. Men låtsas inte att det här handlar om någonting annat.

[1:56:50] **Camilla Kvartoft**

Nooshi Dadgostar, Vänsterpartiet har ju också flera politiska vildar som har lämnat ditt parti och du var inte heller här säker på att du ville att det här skulle återupprättas före valet.

[1:57:01] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nej, nej men vi kommer inte fuskas för den skullen därför att vi har vildar. För att förklara det här kort, för nu blev det många ord. Sverigedemokraterna hade inte majoritet för sitt lagförslag, men kunde inte acceptera det, utan fuskade i röstningen för att trycka igenom det. Nu måste Ulf Kristersson komma tillbaka till riksdagen med den omröstningen och alla ska vara på plats och rösta om den voteringen och det lagförslaget. Jag tror människor där ute tycker att det är helt absurt att vi har alltså en riksdag nu där man kan rösta igenom lagförslag utan att ha majoritet.

[1:57:37] **Anders Holmberg**

Vi tar den frågan allra sist. Vi tar den frågan. Tiden rinner i väg här. Simona Mohamsson, kommer det att bli en ny omröstning i den här frågan?

[1:57:45] **Simona Mohamsson** (L)

Nej, det tycker jag inte och framför allt tycker jag det är jättebra. Vi verkar vara överens att våra gruppleddare ska prata om det. Och det blir konstigt tycker jag att vi har en metadebatt om denna omröstning istället för att poängtera att den här omröstningen handlade om att stärka det svenska medborgarskapet. Att det ska betyda någonting att vara svensk medborgare.

[1:58:01] **Anders Holmberg**

Därmed mina herrar, därmed, ja, därmed så drar vi, så bestämmer vi att nu är den här debatten slut.

[1:58:08] **Camilla Kvartoft**

Ja, det är det faktiskt. Och det blir analyser och kommentarer på SVT Play.

[1:58:13] **Anders Holmberg**

Precis och vi ska till Messiah Hallgren som jag har kommenterat. Hallberg. Hallberg ska vi till. Ja, honom ska vi till. Honom ska vi till, ingen annan.

[1:58:21] **Camilla Kvartoft**

Och vi vill tacka alla partiledare, vi vill tacka er i publiken och er tittare där hemma naturligtvis för att ni har varit med oss ikväll. Tack och hej.

[1:58:29] **Anders Holmberg**

Tack. Hejdå!